MED NAMI

Duh Assisija in Brezmadežna

XXVIII. leto • 2017-2018 3

Najlepše darilo je odpuščanje.

Phil Bosmans

Kazalo

3 Uvod
4 Duhovni pogledi
9 Papež Frančišek Frančiškovim
11 Svetopisemske ikone
13 Luč svete Klare
14 Pogovor
19 Brezmadežna
21 Utrinki iz Assisija
22 Biseri molitve
24 O Assisiju
27 Frančiškov svetni red
30 Med minoriti
32 Otroci med nami
34 Reportaža
35 Obvestila

Naslovnica: *Ob trku z bodico se refleksno sproži obrambni mehanizem in odmaknemo prizadeto mesto. Tako se lahko ob prizadetosti tudi človek zavije v jezo, zamero, sovraštvo … Odpuščanje pa je preseganje lastnih obrambnih refleksov, ko lahko svobodno – brez občutka večvrednosti in z zavestjo svetopisemskih besed* »Saj ne vedo, kaj delajo« *odpustimo in presežemo samega sebe. To ni zmagovalni občutek, a pogostokrat ne izniči samo nekega konflikta, temveč je nagrajen z največjim darom notranjega miru. Tega pa je človek zmožen le z Božjo milostjo – kakor cvet, ki se ob svetlobi in toploti sonca navkljub mnogim bodicam razpre v čudovitost.*

MED NAMI

Duh Assisija in Brezmadežna
– nadaljevanje revij DUH ASSISIJA med nami
in BREZMADEŽNA. Izhaja štirikrat letno.
Izdaja: Slov. min. prov. sv. Jožefa, Minoritski trg 1, Ptuj
Uredniški odbor: Janja Ahčin, Dorica Emeršič, p. Martin Gašparič, p. Danilo Holc, p. Milan Kos, prov. minister, p. Jože Osvald, p. Andrej M. Sotler, p. Damjan Tikvič, p. Janez Šamperl
Glavni urednik: p. Danilo Holc
Odgovorni urednik: p. Milan Kos, prov. minister
Tehnični urednik: p. Tomaž Majcen
Fotografije: Ubald Trnkoczy, Marjan Petek, Metod Perme, Benjamin Verdenik in arhiv
Lektorica: Hedvika Dermol Hvala
Prelom in priprava za tisk: Salve d.o.o. Ljubljana (Jože Šenk)
Tisk: Tiskarna Povše
Naslov uredništva: Trubarjeva 80, 1000 Ljubljana
Elektronska pošta: danilo.holc@rkc.si
Revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki.
Fotografija na naslovnici: Ubald Trnkoczy
ISSN 1854-7990

Odpuščanje

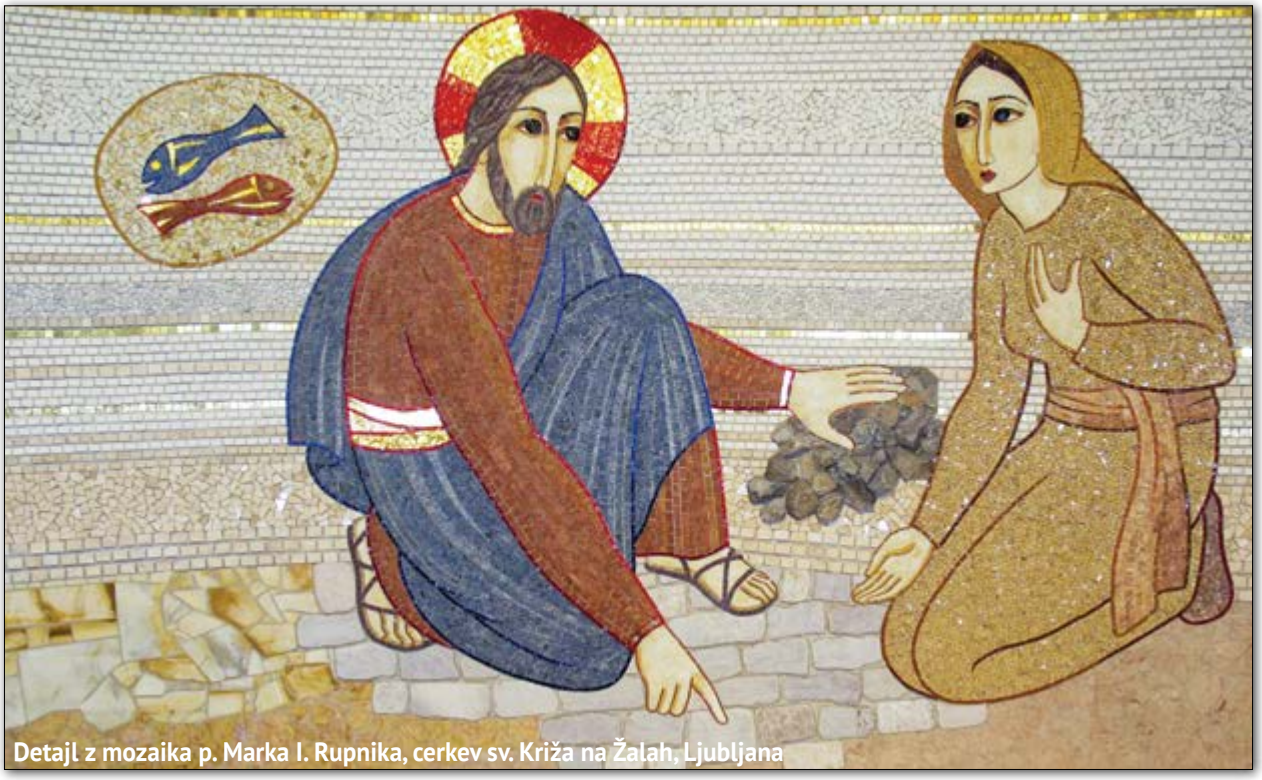

Detajl z mozaika p. Marka I. Rupnika, cerkev sv. Križa na Žalah, Ljubljana

Priznam, da doslej nikoli nisem tako intenzivno razmišljala o svojem stališču in odnosu do odpuščanja, dokler nisem bila nagovorjena, da napišem nekaj vrstic o tem. Bilo mi je samoumevno, da odpuščanje sodi v moj način življenja, odnos do bližnjih in seveda do Boga. Verjetno tudi zato, ker v življenju nisem doživljala hudih krivic. Tisto, kar je kdaj ostalo, kakšne blažje užaljenosti, morda zamere, pa sem premagala po iskrenem in temeljitem pogovoru s spovednikom.

Morda mi je nekoliko težje prositi za odpuščanje bližnjega, vendar tudi v tem poskušam živeti besede sv. Pavla: »Jezite se, a nikar ne grešite; sonce naj ne zaide nad vašo jezo« (Ef 4,26).

Zato je zakrament svete spovedi zame tista razsežnost, kjer najbolj realno doživljam Božje odpuščanje, usmiljenje in ljubezen. Pri spovedi olajšam svoje srce, krpam svoj odnos z Bogom in bližnjimi ter obnavljam prijateljsko vez z Njim.

Zgovoren zgled, kako gledati na greh in grešnika, je odlomek iz evangelija (Jn 8, 1–11), ki me vedno znova pretrese, ko v duhu zrem prizor Jezusa in prešuštnice, kjer se srečata človeška beda in Božje usmiljenje. Pretrese me, ko se začnem zavedati neizmerne Božje modrosti, ki pozna človeška srca, tako farizejev kot prešuštnice, ko se s prvimi ne spušča v pregovarjanje, slednji pa daje možnost novega življenja. Obsodi greh in ne nje, ko jo pošilja od sebe z besedami: »Pojdi in odslej ne greši več.« Daje ji jasno navodilo; ne govori ji, jaz te ne obsojam, živi, kakor hočeš, četudi bodo še tako veliki grehi, te bom osvobodil vsake kazni in trpljenja. Pretrese me Božje usmiljenje in odpuščanje ter trdno stališče do greha in zla, v katerem se lahko ponovno izgubimo.

Jezusov namen je rešiti dušo in pokazati, da samo v Božji ljubezni najdemo rešitev in življenje.

Tako pridem do molitve Očenaš, kjer nas Jezus uči neprestano prositi za dar odpuščanja, ki nam ga resnično naklanja le Bog Oče. Z besedami »in odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom« prosimo Boga, naj postane za nas takšen, kakršni smo mi do svojih bližnjih. Torej, če želimo, da Bog odpusti nam, moramo biti tudi mi pripravljeni odpuščati. To je zame vabilo k čuječnosti in opozorilo, da moram nenehno prositi, da bi zmogla odpuščati in odpuščanje znala tudi sprejemati.

Jerica Cizerl Debevec

Odpuščanje in sv. Frančišek

P. Igor Salmič

Vedno znova me gane prilika o deset tisoč talentih in sto denarijih (Mt 18, 21–35). Nebeški Oče dolžnikom odpusti dolg 10.000 talentov, od svojih služabnikov pa pričakuje, da bodo sposobni drugim odpustiti »vsaj« 100 denarijev. Če bi izračunali današnjo vrednost 10.000 talentov, bi se verjetno prijeli kar za glavo. Glede na to, da je vsota odvisna od vrednosti žlahtnih kovin, ta sicer stalno varira, a pribl. lahko izračunamo, da je en talent vreden pribl. 36 kg žlahtnih kovin, 10.000 talentov pa bi tako znašalo 360 ton zlata ali srebra. Za en talent bi bilo treba delati 6.000 dni, za 10.000 talentov pa kar 60.000.000 dni. Da bi služabnik lahko odplačal gospodarju ta dolg, bi moral potemtakem delati 165.000 let. Ta pretirana številka hoče zgolj poudariti, da je Božje usmiljenje in odpuščanje mnogo večje od tega, kar si mi sploh lahko predstavljamo. Po drugi strani pa 100 denarijev odgovarja 100 dnem dela, torej malo več kot tri mesečne plače. Gre za dokaj zajetno vsoto, a je v primerjavi z 10.000 talenti prav zanemarljiva. Kdaj lahko odpustimo drugemu dolg treh mesečnih plač? Samo če smo se spomnili, da nam je Bog odpustil dolg, za katerega bi morali mi delati 165.000 let. Brez tega zavedanja bi težko odpustili dolg tudi enega samega delovnega dneva.

Spomnim se zgodbe o človeku, ki je bil globoko v grehu in v popolnem nesmislu življenja. Ko se je v določenem trenutku že videl v lastni krsti, je zaslišal, kako mu nekdo odstranjuje žeblje s pokrova. V tistem trenutku je prepoznal Kristusov obraz. Kristus ga je odrešil brezna, sužnosti greha in mu dal luč za nadaljnje življenje. Po tej dramatični izkušnji je sam priznal: od tistega trenutka dalje ne zmorem več misliti slabo o drugih ljudeh. Vedel je, kje je bil in kaj mu je naredil Gospod. Izkušnja lastnega greha in odrešenja, prehoda iz smrti v življenje ga je pripeljala tudi do tega, da je o drugih začel misliti in govoriti le dobro.

Skozi podoben proces je šel tudi sv. Frančišek Asiški. Eden ključnih dogodkov v tem smislu se je zgodil v zapuščenem kraju Poggio Bustone, kamor se je asiški ubožec večkrat zatekal, da bi lahko v tišini prisluhnil Božjim navdihom. Smo v letu 1208, ko je Frančišek obkrožen le z nekaj brati in ko na obzorju še ni nobene papeževe ali Cerkvene potrditve. Frančišek sam je še v procesu spreobrnjenja. Deležen je več srečanj, ki so v njegovem srcu postopoma dala več prostora »novemu« človeku, napolnjenemu z Božjo milostjo, in manj »staremu«, ki postavlja v ospredje svoje načrte. V kraju Poggio Bustone je Frančišek pogledal na svoje življenje in ob spoznanju lastne grešnosti ponižno prosil Gospoda usmiljenja za vse pretekle grehe, ko je v ospredje postavljal samega sebe. V videnju je dobil potrditev odpuščanja za svoje grehe in izraz tega so bile njegove solze. Ta dogodek spominja tudi na trenutek, ko je Peter zatajil Kristusa na dvorišču vélikega duhovnika: v Gospodovih očeh je prvak apostolov prepoznal lastni greh, še bolj pa Njegovo usmiljenje in odpuščanje (Lk 22,61–62). Njegove solze, ki ponazarjajo krstno milost, so bile nov začetek, tu se je rodil »novi« Peter. Podobno se je v Poggio Bustoneju ob spoznanju Božjega usmiljenja in odpuščanja rodil novi Frančišek. Nadvse je pomenljivo, da je bilo spoznanje o Božjem odpuščanju združeno še z drugim blagoslovom. Namreč, Frančišek je imel istočasno videnje, v katerem mu je bila obljubljena svetla prihodnost novonastalega reda in prihod nepreglednih množic iz različnih delov sveta. In res, čez kakšno leto, po potrditvi papeža Inocenca III., smo že priča pravemu številčnemu boomu.

Konkretno izkustvo Božjega usmiljenja je Frančišku prineslo poseben blagoslov s prihodom mnogih bratov, hkrati pa je pripomoglo k temu, da je na svet začel gledati drugače, lahko bi rekli z očmi vere. Podobno kot pri opisanem primeru o človeku, ki je bil globoko v lastnem grehu, je tudi Frančišek vse manj zaupal sebi, lastni volji, vse bolj pa Gospodovemu duhu. Če tega ne upoštevamo, ne moremo razumeti njegove drže in besed, ki jih zapiše enemu od predstojnikov. Gre za t. i. pismo ministru iz l. 1222–23. Eden od predstojnikov, verjetno gre za nekega provincialnega ministra, je ves obupan potožil Frančišku, da mu nekateri bratje postavljajo ovire z lastno nepokorščino in nepoboljšljivim življenjem, in to kljub večkratnim opozorilom. Frančiškov odgovor nas dobesedno presune: »*Po tem hočem spoznati, ali ljubiš Gospoda in mene, njegovega in tvojega služabnika, če boš delal tole: da bi ne bilo nikoli nobenega brata na svetu, ki bi se pregrešil, kolikor bi se največ pregrešiti mogel, pa bi potem, ko bi se ozrl v tvoje oči in iskal v njih usmiljenje, odšel, ne da bi se ga ti usmilil; in tudi če ne bi iskal usmiljenja, ga ti vprašaj, če želi usmiljenja. In če bi pozneje tisočkrat grešil pred tvojimi očmi, ga ljubi bolj ko mene, in sicer zato, da ga pritegneš h Gospodu. In vedno imej do takih usmiljenje*« (FPMi 9–11).

Nobena človeška logika ne bi predvidela takšnega nasveta. V najboljšem primeru bi dotičnemu provincialnemu ministru svetovali, naj bo malo potrpežljiv s sobrati, potem pa če nočejo sprejeti opozorila, se z njimi ni potrebno več ukvarjati, saj je bilo pokazano že dovolj dobre volje. Frančišek, napo(ln)jen s Svetim Duhom in Božjo besedo, razmišlja z drugo logiko, ki ni s tega sveta, ampak je podarjena temu svetu. Navedene besede je lahko zapisal le tisti, ki je na lastni koži občutil zastonjsko Božje usmiljenje in odpuščanje. Te drže je sposoben samo nekdo, kateremu je bil odpuščen dolg 10.000 talentov. Božje odpuščanje prenovi človeka do te mere, da sebe vidi kot ljubljenega sina. Ko pa je človek ljubljen, na življenje gleda z očmi hvaležnosti. Podobno držo pri Frančišku zaznamo tudi ob koncu življenja, ko v Oporoki pregleda svoje življenje in začetek spreobrnjenja: »*Ko sem namreč bil še v grehih, se mi je zdelo zelo zoprno videti gobavce. Gospod pa me je sam pripeljal mednje in bil sem usmiljen z njimi. In ko sem se oddaljil od njih, se mi je to, kar se mi je zdelo zoprno, spremenilo v sladkost za dušo in telo.*« Z lastnim naporom človek tega ne more narediti in tudi nima smisla, da bi se trudil. Frančišek je jasno zapisal, da je bil **Gospod** tisti, ki ga je pripeljal med gobavce, na rob in periferijo človeške družbe, kamor človek sam po sebi noče iti. Le Bog lahko grenkobo preobrazi v sladkost. Pri Gospodu namreč ni nič nemogočega, če mu damo na voljo vse, kar je našega: svoje misli, svoje želje, svoje srce in svoje telo, ter da bolj zaupamo Njemu kot pa samim sebi. Pogosto je ravno spoved kraj, kjer se od Boga učimo usmiljenja in odpuščanja: kar smo prejeli, podarjamo naprej. In ne pozabimo, da bo Gospod vesel že, če odpustimo sicer zajetnih 100 denarijev, ki pa postanejo sladkost v primerjavi z 10.000 talenti, ki jih lahko odpusti le Nebeški Oče.

Odpuščanje – ne, hvala?

Tomaž Erzar

Odpuščanje ima v našem življenju nehvaležno vlogo in najbrž se mu tudi zato tako izogibamo ali se izogibamo vsaj govorjenju o njem. Na eni strani od sebe pričakujemo, da bomo odpuščajoči, po drugi strani pa ugotavljamo, da je odpuščanje pravzaprav samo ideal, ki ga v realnem življenju ne moremo doseči. Tako nas večina ostane na pol poti in s slabo vestjo poslušamo, ko nam nekdo govori, da je odpuščanje plemenito, da pomaga ljudem, ki so nas prizadeli, in nam, da bomo spet mirno spali in podobno. Prav tako malo dvomimo ob pripovedi, da je posameznik odpustil in sedaj mirno spi, ker ni več obremenjen z jezo in s tuhtanjem o maščevanju. Ja, odpuščanje zbuja nelagodje, bodisi zato, ker se ga nismo še nikoli zares lotili, bodisi zato, ker smo se ga lotili površno in pri tem ugotovili, da je »neumno« in nedosegljivo.

Problem odpuščanja je temeljni problem človekovega sožitja z ljudmi. Pri tem ne gre samo za tiste oddaljene osebe, do katerih čutimo samo občasne vznike jeze ali

Od mreže ujetosti do biserov svobode

strahu in o katerih beremo prek medijev. Odpuščanje je problem življenja v družini, paru in skupnosti, torej življenja z najbližjimi, ob katerih se nam nehote nabira občutek krivice. Kdor si lahko prizna ta občutek, bo tudi vedel, kako težko se ga je znebiti in ga nadomestiti z naklonjenim občutkom. Pa vendar ugotavljamo, da je odpuščanja največ prav v družinah, kjer živimo drug z drugim tako rekoč 24 ur na dan in 7 dni v tednu. Zakaj? Najbrž zato, ker ni mogoče živeti v zameri do ljudi, ki jih videvamo vsak dan, in čutimo, da nam niso sovražni, čeprav ne delajo vsega tako, kot bi mi hoteli. Naša zamerljivost je najbolj na preizkušnji prav v takih intenzivnih odnosih. Če se obdrži, se bo družinsko življenje spremenilo v pekel in najbolje bo hitro poiskati pomoč. Če pa zamerljivost splahni in izgine, bo to najbrž znak, da smo drug drugemu odprli neke rane, ki pa so se v teh odnosih delno ali v celoti zacelile.

Zanimivo bi bilo vedeti, katere so te rane in kdaj se lahko zacelijo. A najprej lahko ugotovimo, da je odpuščanje torej povsem možno in pogosto, čeprav se ga niti ne zavedamo niti ga ne poimenujemo s to besedo. Živimo drug z drugim v zavesti, da nas bližnji sicer lahko prizadenejo in povzročijo krivico, toda hkrati čutimo, da tega niso storili nalašč in da smo z njimi povezani globlje, kot pa je globoka rana ali povzročena krivica. Recimo temu naravno stanje ali proces odpuščanja. Poglejmo, kakšen bi bil naravni proces odpuščanja, če bi ga hoteli pojasniti ljudem, ki jim ta proces ni domač ali pa ga v domači družini niso okusili.

Najprej osvetlimo, kaj odpuščanje ni. Odpuščanje ne pomeni, da moramo krivico pozabiti ali da jo celo dopuščamo, prav tako ne, da sta storilec in žrtev zanjo enako odgovorna. Odpuščanje ni naloga ali zapoved, naložena žrtvi, medtem ko se ta bori za povrnitev škode in se želi zaščititi pred nadaljnjo krivico. Odpuščanje ni sprava med storilci in žrtvami niti ne pomeni, da je žrtev moralno vzvišena nad storilcem in ga pomiluje. Odpuščanje je v prvi vrsti namenjeno žrtvi, da se ta odreši jeze, zagrenjenosti in občutka ponižanja; šele v drugi vrsti je namenjeno storilcu. Odpuščanje je možno tudi takrat, ko storilca ni več ali pa ga žrtev ne bo nikoli več srečala. Pravzaprav je odpuščanje sestavljeno iz dveh korakov – v prvem se žrtev otrese krivde, strahu pred storilcem, jeze in zagrenjenosti, v drugem pa vidi storilca kot nekoga, ki je šibkejši od nje, ki svoje rane še vedno prenaša tako, da jih povzroča drugim. Takemu storilcu lahko žrtev brez nadaljnjega ponudi odpuščanje in ga naklonjeno podpira.

Za osebo, ki se poda na pot odpuščanja, je ključno, da hkrati razvije sočutje do soljudi in pri tem ne izgubi sebe. To bi pomenilo:

- da ne zavrže svojega občutka za to, kaj je prav in kaj narobe;
- da ne potlači in potisne stran svoje prizadetosti, razočaranja in občutka krivice;
- da se ne izpostavlja dodatnim nevarnostim, ki bi ji jih utegnili povzročiti hudobni ljudje;

- da se ne slepi s prehitrim odpuščanjem, čeprav je še polna jeze in užaljenosti.

Krščanska vera že dolga stoletja goji zelo enostavno in učinkovito pot do odpuščanja, ki vsebuje oba omenjena koraka: rehabilitacijo žrtve in naravno, neprisiljeno sočutje do storilca. Nikjer ne najdemo svetopisemskega zgleda, ki bi govoril o tem, da mora služabnik odpustiti gospodarju: to bi pomenilo, da odpušča nenaravno, prisiljeno, izumetničeno ali pokroviteljsko, iz strahu, prilagajanja, ne pa iz sočutja. Nasprotno, od služabnika se sicer pričakuje, da odpusti, ampak šele po tem, ko ga gospodar v celoti oprosti dolga in ga postavi za sebi enakega. Takrat se pričakuje, da služabnik razume, kako je biti podrejen in zadolžen ter kako blagodejno je, če ti nekdo dolg odpusti, ne da bi si to zaslužil.

Kdor se lahko spominja takih trenutkov v svojem življenju – kar pa seveda ni enostavno, ker nihče ne želi videti sebe kot podrejenega služabnika ali storilca – temu odpuščanje ne bo več neprijetno. Odpuščanje, hvala Bogu.

Odpuščanje, sad Božje milosti in človekovega sodelovanja

Sonja Pungertnik

Ljudje ne moremo vselej vplivati na to, kar se nam zgodi. Pa še tisto, na kar imamo vpliv, se nam dostikrat hote ali nehote ponesreči. Tako je naše življenje zaznamovano s številnimi dogodki in odnosi, ki niso nič kaj prijetni. Spomin nanje nas navdaja z bolečino, občutki krivde, željo po maščevanju, žalostjo in jezo. Vse to nam preprečuje zaživeti svobodno in srečno sedanjost ter nam jemlje veselje in upanje za prihodnost. Zato ni vseeno, kako ravnamo z ranjenimi deli naše duše. Zaslužijo si našo pozornost prav tako kot naše ranjeno telo. Če si na primer zlomimo nogo, je najbrž ne bomo pustili vnemar, češ, se bo že sama zacelila. Raje bomo obiskali zdravnika in naredili vse, da bodo posledice čim manjše. Kaj pa, če neka žalitev, zloraba, zlonamerno dejanje ali pa z naše strani storjena napaka zlomi naše srce in povzroči rano v naši duši? Kaj bomo storili takrat? Si bomo rekli, da nič ni in da se s tem ne splača ukvarjati, saj bo že čas naredil svoje? Ali pa bomo rano raje oskrbeli, ji nudili potrebno nego in iz nje celo potegnili kaj dobrega za življenje?

Na prvi pogled se zdi prva pot lažja, saj od nas ne zahteva posebnega truda. Toda res samo na prvi pogled. Kaj kmalu se namreč izkaže, da njene posledice zaznamujejo domala celotno naše življenje. V sebi bomo slej ko prej začeli kuhati zamero, kovati načrte za maščevanje, se zaradi storjene nam krivice sami sebi smilili, v drugih iskali potrditve za svoj prav, z bolečino opravičevali svoje napake, morda obupovali, se krivili, tarnali nad svetom in za vse svoje gorje obtoževali Boga. Ni si težko predstavljati, kako bo vse to naše razmišljanje in ravnanje vplivalo na nas, na naše odnose z drugimi in tudi z Bogom. Naša rana bo tako postala veliko breme ne samo za nas, ampak tudi za naše bližnje in končno za celotno družbo, saj družba, ki jo sestavljajo ranjeni posamezniki, ne more biti drugačna kot ranjena.

Veliko bolje bomo torej storili, če bomo izbrali drugo pot. To je pot odpuščanja, ki nam jo kaže Jezus. Lažje nam

bo, če smo to odpuščanje tudi sami že kdaj doživeli v zakramentu svete pokore in sprave. Izkušnja brezpogojne Božje ljubezni do nas nam kaže, da je odpuščanje v prvi vrsti milost, ki nam jo, tako kot vse, kar imamo, podarja Bog. V moči te milosti moremo odpustiti tudi žalitve, ki se človeškemu razumu zdijo neodpustljive. Občutek osvobojenosti, ki ga doživimo pri spovedi, more v nas prebuditi željo, da bi tudi mi velikodušno odpustili svojemu bližnjemu. Zato pa sta potrebni naša pripravljenost in odločitev za odpuščanje, saj izražata našo svobodno voljo. Predstavljata prvi korak, brez katerega ne moremo narediti naslednjih. To pomeni, da se odpovemo želji po

maščevanju in s tem prekinemo začarani krog sovraštva. To nikakor ni lahko, saj smo ujeti v vzorce svojih vedenj, ki se jih včasih niti ne zavedamo in jih zato težko opustimo. Obenem pa odpoved maščevanju od nas zahteva veliko mero ponižnosti. Na prvi pogled se namreč zdi, kot da smo popustili in sprejeli poraz. Toda ta poraz bo kmalu nagrajen in spoznali bomo, da je zmaga ljubezni mnogo slajša kot zmaga sovraštva. Rešeni nenehnega pritiska tekmovanja in dvoboja pa bomo na žalivca in na svojo rano lahko pogledali bolj svobodno. Naša čustva ne bodo več pobezljani konji, vodena z željo po maščevanju. Zato se jih bomo lahko naučili sprejemati, prepoznavati njihova sporočila in z njimi ravnati. Če bo na našo gesto ljubezni tudi žalivec odgovoril s tem, da bo »odložil orožje«, bomo postopoma tudi nanj zmogli pogledati skozi očala Ljubezni in mu povrniti dostojanstvo, kakršnega mu daje Bog. Tako odprti za resnico bomo morda morali priznati, da v vsej zadevi celo mi sami nismo bili povsem nedolžni in da imamo kaj odpustiti tudi sami sebi. To je težka naloga. Bolečina, ki smo jo nekomu zadali, namreč postane tudi naša bolečina, priznanje lastne nepopolnosti pa se upira človeški naravi. A Božja logika je drugačna od človeške. Bog namreč ne pričakuje popolnosti. Še več. Prav priznanje in sprejetje lastne nepopolnosti je priložnost za najglobljе srečanje z Božjo Ljubeznijo. Ta more vstopiti le v prostor, ki smo ga izpraznili svojega lastnega prav. Božji Duh nam bo pomagal stvari videti takšne, kot so v resnici, in počasi odprl naše srce, da bo moglo v preizkušnji prepoznati še kaj več kot le ranjenost in bolečino. Vsaka preizkušnja namreč nosi v sebi tudi seme smisla. Namesto skozi očala svoje človeške omejenosti bomo na vso zgodbo zmogli pogledati v luči Ljubezni in Resnice. Rana bo počasi začela izgubljati bolečino, dokler nanjo ne bo ostal le še spomin, ki nam bo služil kot dobra izkušnja prihodnjemu ravnanju. Odpustiti namreč ne pomeni tudi pozabiti, kot to večkrat zmotno mislimo. Odpustiti pomeni izpustiti in se tako osvoboditi, da bi mogli svobodneje zaživeti. Odpustiti tudi ne pomeni zmagati. Odpuščanje nima in ne sme imeti zmagovalca. Če se ob tem, ko nekomu odpustimo, počutimo moralno višji, potem je naše odpuščanje lažno, saj je bilo preračunljivo in smo iskali le svojo korist. Sad odpuščanja je mir v srcu in veselje ob dotiku Božje ljubezni, ki smo ji dovolili, da nas ozdravi in se prek nas dotakne našega bližnjega.

Sprejeti odpuščanje
terja neomejeno pripravljenost,
da Bogu pustimo,
da je Bog,
in mu pustimo,
da izvrši celotno zdravljenje,
popravo in obnovo.

Henri J. M. Nouwen,
Platno ljubezni

Odpustim lahko le, če čutim, da mi je bilo odpuščeno

P. Milan Kos

Da nam je bilo odpuščeno in da odpustimo sami, je skrivnost, ki jo je težko razumeti. Potrebni so molitev, kesanje in sram. Papež Frančišek je med jutranjo sveto mašo v kapeli Doma sv. Marte 21. marca 2017 poudaril pomen zavedanja čudovitega dela, ki ga Bog izvrši v nas s svojim usmiljenjem. Le-to je nujno, da ga lahko nato sami uresničujemo z drugimi.

Prvi korak k skrivnosti odpuščanja je milost sramu

Prvi korak je sram zaradi lastnih grehov. Sveti oče je razložil, da je to milost, ki je ne moremo doseči sami. Izkusiti jo je bilo zmožno Božje ljudstvo, ki je bilo žalostno in ponižano zaradi svojih krivd, kakor pripoveduje prerok Danijel: *Kajti, o Gospod, postali smo manjši od vseh narodov, ponižani smo zdaj po vsej zemlji zaradi naših grehov. V tem času ni kneza ne preroka ne voditelja ne žgalne ne klavne ne jedilne daritve ne kadila ne kraja, kjer bi tebi darovali prvine in našli milost. Toda s skesanim srcem in ponižnim duhom naj bomo sprejeti kakor žgalne daritve ovnov in juncev in neštevilnih tolstih jagnjet (Prim. DanD 3,25.34–43).* Medtem ko protagonist evangeljskega odlomka tega ne zmore: služabnik, ki mu gospodar odpusti, čeprav je njegov dolg velik, sam ne zmore odpustiti svojim dolžnikom in to pomeni, da ni razumel skrivnosti odpuščanja *(Prim. Mt 18, 21–35)*. Tako je poudaril papež, nato pa spomnil vernike na vsakdanjost.

Če bi nas vprašal, ali smo vsi grešniki, bi bil odgovor: »Da, vsi.« In da bi prejeli odpuščanje za svoje grehe, se nato spovemo. »'In kako se greš spovedat?' – ‚Grem, povem svoje grehe, duhovnik mi odpusti, naroči, naj zmolim tri zdravamarije in nato se v miru vrnem.' – ‚Ti nisi razumel,'« je opozoril papež Frančišek. »V spovednico si šel le, da bi opravil neko bančno storitev ali neki pisarniški postopek. Tja nisi šel osramočen zaradi tistega, kar si storil. V svoji vesti si videl nekaj madežev in zmotil si se, ker si verjel, da je spovednica čistilnica, ki bo odstranila madeže. Bil si nesposoben sramovati se svojih grehov.«

Če se ne zavedaš, da ti je bilo odpuščeno, ne boš nikoli mogel odpustiti.

Odpuščanje, prejeto od Boga, »čudovito delo, ki ga je storil v tvojem srcu«, mora vstopiti v zavest. V nasprotnem primeru greš ven, srečaš prijatelja, prijateljico in začneš nekoga obrekovati ter tako še naprej grešiš: »Odpustim lahko le, če čutim, da mi je bilo odpuščeno.«

»Če se ne zavedaš, da ti je bilo odpuščeno, ne boš nikoli mogel odpustiti, nikoli. Vedno ostane tista drža, ko bi radi z drugimi obračunali. Odpuščanje je celostno. Toda odpusti se lahko le, ko čutim svoj greh, se sramujem in

prosim Boga odpuščanja. Čutim, da mi je Oče odpustil in tako lahko odpustim. Če ni tako, ni mogoče odpustiti, tega nismo zmožni. Zato je odpuščanje skrivnost.«

Oditi iz spovednice z občutkom, da »sem jo dobro odnesel«

Služabnik iz evangeljskega odlomka ima občutek, da »jo je dobro odnesel« in da je bil zvit. Ni pa razumel gospodarjeve velikodušnosti. Kolikokrat, je pripomnil papež, se tako počutimo tudi mi, ko gremo iz spovednice: čutimo, da smo jo dobro odnesli. A to ne pomeni prejeti odpuščanja, temveč predstavlja hinavščino ukradenega odpuščanja, zgolj »navideznega odpuščanja«.

Kakor tudi mi odpuščamo

»Prosimo Gospoda za milost, da bi razumeli ‚sedemdesetkrat sedemkrat'. Prosimo za milost sramu pred Bogom. To je velika milost! Sramovati se lastnih grehov in tako prejeti odpuščanje ter milost velikodušnosti, da sami odpustimo drugim. Kajti če je Gospod meni veliko odpustil, kdo sem jaz, da ne odpustim?« razloži papež Frančišek.

Sv. Frančišek v razlagi Očenaša pravi takole: *In odpusti nam naše dolge:* po svojem neizrekljivem usmiljenju, po moči trpljenja svojega ljubljenega Sina in po zasluženju ter priprošnji blažene Device Marije in vseh tvojih izvoljenih. *Kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom:* in glede tistega, česar ne odpuščamo popolnoma, stori ti, Gospod, da v polnosti odpustimo, da zaradi tebe resnično ljubimo sovražnike in zanje pobožno molimo; da nikomur ne vračamo hudega s hudim, temveč da se v tebi trudimo koristiti vsem *(Foče, 7–8).*

Od nas je torej odvisno, ali bo Božje kraljestvo med nami prisotno in ali ga bomo doživeli. K temu lahko pripomoremo ali pa preprečimo. Kjer je prisotno odpuščanje, tam je Božje kraljestvo. Toda, ali Jezusova zahteva glede stalnega odpuščanja ne presega naših moči? Je sploh realistično, kar Jezus od nas želi? Zgleda, da je stalno odpuščanje nasprotno naši človeški naravi, naši vsakdanji praksi. Pogosto smo zamerljivi. Ne spregovorimo več prijazne besede s tistim, ki nas je užalil in se nam ni opravičil. Navadno se držimo pravila: Kakor ti meni, tako jaz tebi. Oko za oko, zob za zob. Po našem osebnem pravilu je skoraj vedno drugi kriv. Ob vsem tem pa se ne zavedamo, da na ta način otežujemo svoje življenje, da ga spreminjamo v pekel. Včasih uporabljamo tale ugovor: Jaz bi že odpustil, a kaj, ko so drugi takšni, da tega nočejo ali ne storijo. Res je, da to občasno drži. Toda tudi takrat Jezus ne odstopa od svoje zahteve. Sam je molil celo na križu: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo.« Prvi krščanski mučenec, sveti Štefan, je Jezusa posnemal med kamenjanjem, ko je molil: »Gospod, ne prištevaj jim tega greha.«

Ali lahko besede *Kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom* izgovarjamo z mirno vestjo? Če nočemo odpustiti ali sami nočemo prositi za odpuščanje, zidamo temelj ali podlago za medsebojno jezo in sovraštvo. S tem si življenje nepotrebno otežujemo. Iz tega nas lahko izpelje samo brezpogojno in stalno odpuščanje. Če želimo, da nam Bog odpušča in da bi živeli z drugimi v dobrih odnosih in lepem sožitju, odpuščanja ne smemo omejevati z raznimi pogoji, ne smemo mu postavljati nekih omejitev. Brez molitve tega ne bomo zmogli, ker je to milost, ki si jo lahko izprosimo.

Ne izbiraš

Povrnem se in stopim pred Očeta -
iz daljne, lačne vrnem se dežele,
vse njene so vabljivosti splahnele,
zbežim iz neprijaznega mi sveta.

Ljubezen vabi spet me razodeta,
po njej vse misli so zahrepenele,
da v srečanju bi novem - ozdravele
in spet postal bi Sin - kot prejšnja leta.

Odpusti, Oče! Prosim Te, odpusti!
Zapravil Tvoje drage sem zaklade,
zapravil milost Tvojih sem oči -

Odpusti, Oče! Prosim Te, odpusti!
Obnovi z blagoslovom sile mlade:
živeti v Tebi sin si spet želi!

Zdenka Serajnik

Javna grešnica v zaključeni družbi

P. Milan Holc

Sv. Magdalena, Gregorio Lazzarini, 17. stol., Minoritski samostan sv. Frančiška, Piran

Povabilo na obed ali gostijo v semitskem svetu, katerega del so predstavljali tudi Jezus in njegovi sodobniki, še dandanes ni nič nenavadnega. V Lukovem evangeliju zasledimo med drugim tudi podatek, da je bil Jezus večkrat povabljen na obed ali na gostijo. Nekega dne je tako »nekdo izmed farizejev« – v nadaljevanju izvemo, da je bilo njegovo ime Simon – »prosil Jezusa, naj jé z njim.« Jezus se je povabilu s hvaležnostjo odzval, stopil v farizejevo hišo ter sedel za mizo (prim. Lk 7,36). Vse bi se verjetno odvijalo »protokolarno« in v najboljšem redu, če se ne bi na vratih pojavila »neka žena, ki je bila v mestu grešnica,« z alabastrno posodo dišavnega olja (prim. Lk 7,37). S svojimi solzami je začela Jezusu močiti noge, jih brisati z lasmi, poljubljati in maziliti z dišečim oljem. Gostitelj, ki je to opazil, je nemudoma pomislil: »Ko bi bil ta prerok, bi vedel, kdo je ženska, ki se ga dotika, in kakšna je; vedel bi, da je grešnica« (prim. Lk 7,39).

Upnik in dva dolžnika

Jezus ni odlašal, ampak je Simonove pomisleke takoj povzel v zgodbi o upniku in dveh dolžnikih.

Na sceni sta se v trenutku znašla na eni strani farizej, ki v sebi obrekljivo interpretira situacijo, in na drugi strani žena, ki ljubi. Med njima je Jezus. Farizej prezirljivo opazuje in v srcu obsoja ženo zaradi njenega grešnega stanja, hkrati pa obsoja tudi Jezusa zaradi prijaznosti, ki jo naklanja ženi. Nikakor ne more razumeti dogajanja pred svojimi očmi in smiselnosti Jezusovega ravnanja. Ni še dojel, kaj pomenijo prerokove besede »usmiljenja hočem in ne daritev«. Ne zaveda se niti tega, kakšno in kolikšno je bilo razočaranje v tej ženi, ki se še vedno čuti grešnico in se zaveda, kaj je. Farizej ničesar ne ve o upanju na odrešenje in o veselju odpuščanja. Morda evangelist prav zato, iz čistega obzira, ne razodene ženinega imena. S trdnostjo pa lahko ugotovimo dejstvo, da se je farizej iz tožnika spremenil v obtoženca. In še zdaleč se mu niti ne sanja, kakšen »aperitiv« je zanj in za vse povabljene v tistem trenutku že pripravil Jezus.

»Simon, nekaj ti moram povedati« (prim. Lk 7,40), začenja svojo zgodbo Jezus. Težko si predstavljamo, kaj vse se je v tistem trenutku porodilo v Simonovih mislih in posebej v njegovem srcu. Eno je gotovo, bil je neučakan. »Učitelj, povej!« Brez kakršnekoli obsodbe gostitelja Jezus povzame besedo: »Neki upnik je imel dva dolžnika. Eden mu je bil dolžan petsto denarijev, drugi pa petdeset. Ker nista mogla vrniti, je dolg obema odpustil. Kateri izmed njiju ga bo bolj ljubil?« (prim. Lk 7,41–42). In še preden je farizej sploh premislil, je že odgovoril: »Zdi se mi, da tisti, kateremu je več odpustil« (prim. Lk 7,43).

Jezus je s to priliko v prvi vrsti nakazal svojo lastno superiornost nad predsodki tistega časa: bodisi v svojem odnosu do žene bodisi na sploh v odnosih do »grešnikov«. Ne zadostuje samo rušiti, potrebno je storiti korak naprej. Jezus hoče predsodke nadomesti z globoko

željo po razumevanju in s svojo človeško dobrotljivostjo. Značilno za Jezusa je, da na farizejevo držo ne odgovarja z nekakšno drugačno držo; npr. ne sili ga, da bi sprejel njegov način ravnanja, ampak preprosto povzame neko zgodbo. Jezus hoče več, hoče farizeja osvojiti.

»Odpuščeni so njeni mnogi grehi, ker je močno ljubila«

V omenjenih besedah naletimo na nekaj, kar je zagotovo vzbujalo odpor vseh prisotnih in ga verjetno vzbuja tudi v nas. Jezus se je postavil v bran grešnice. Mirno le potrdi, da so njeni številni grehi odpuščeni, saj je spoznal, da žena tudi na zunaj izraža resnično in pravo ljubezen. Njena življenjska drama in napake so jo nagnile, da je lahko samo še jokala; s solzami je izpovedala svojo življenjsko zgodbo. In da imajo tudi solze svoje dostojanstvo, nam pokaže prav ta ženska – grešnica, ki ne joče pred komerkoli, ampak toči solze pred Nekom, ki razume njeno bolečino, ki do potankosti ve, da je v njenem srcu želja in volja narediti konec zavoženemu življenju in začeti znova. Zato je prišla k Jezusu, mu poljubljala noge in jih pomazilila z oljem.

To pa je za farizeje nasploh in tudi za Simona v tistem trenutku predstavljalo tujek. Jezusu, ki je bil gost v njegovi hiši, namreč ni izkazal niti najosnovnejših oblik dobrodošlice. »Ni mu ponudil vode za noge,« »ni ga poljubil« in tudi »glave mu ni mazilil z oljem« (prim. Lk 7,44–46). Ostal je prepričan, da kot farizej – hebr. parûš: »ločen« zaradi strogega izpolnjevanja postave od manj strogih – sploh ni potreben odpuščanja. Človek, ki je pač v grehu, ni bil nikoli sposoben ljubiti. Odpuščanje preoblikuje srce in vrača zapravljene priložnosti ljubezni.

Odpuščanje prinaša spravo in prvino njenih sadov, ki je mir v duši. Ko Jezus zazna kesanje in vidi vero, nikoli ne odreče svojega odpuščanja. Kadar pa sreča samo strah ali sram, se omeji le na opomin in spreobrnitev življenja. V pričujočem primeru je Jezus z zgodbo razložil farizeju, da na neki način dejanje grešnice že predhodno prihaja iz globoke hvaležnosti za odpuščanje. Jezus to odpuščanje, ki jo je pripeljalo do prave in resnične ljubezni, pozneje samo potrdi.

Ustrežljivost ne zadostuje

Odpuščanje dobesedno »izsili« ljubezen. Odpuščanje je vedno Božja iniciativa, je Njegova pobuda. Grešnici ni bilo odpuščeno samo, ker je mnogo ljubila. Prav nasprotno: mnogo je ljubila, ker ji je bilo mnogo odpuščeno. Odpuščanje je nagib za njeno ljubezen. Grešnica je mnogo ljubila, ker se je zavedala grehov, ki so ji odpuščeni. Če ne bi bilo tako, potem tudi drugi del povedi ne bi imel nobenega smisla. Odpuščanje je pred vsem, in je zato tudi vedno na prvem mestu. Bog namreč na ta način prihaja človeku naproti s svojim kraljestvom. Svojega Sina je poslal kot glasnika, ki je ljudem naznanil veselo oznanilo odpuščanja grehov in osvoboditev večne

smrti. In Jezus ne nastopa samo kot oznanjevalec Božjega kraljestva, ampak tudi kot tisti, ki ga posreduje s tem, da ljudem naklanja Božje odpuščanje. Človekova naloga je le sprejeti to oznanilo ter v skladu z njim ravnati in po njem živeti. Taka je pot kraljestva in taka je tudi pot vere. Ni med najlažjimi, zagotovo pa je med najlepšimi. To je pot, ki ima za naslovnika Ljubezen. Ljubezen pa je razlog odpuščanja, ki se dopolnjuje v odrešenju. »Tvoja vera te je rešila! Pojdi v miru!« (prim. Lk 7,48).

Vsi smo potrebni odpuščanja

Krivde se nihče ne more osvoboditi sam. Osvobodi nas lahko samo Bog s tem, ko nam odpušča in nam na ta način posreduje novo življenje. Zato ima vsak, ki je odpuščanje dosegel, nalogo, da ga posreduje dalje. Kdor je le enkrat doživel Kristusovo ljubezen, tega ne sme nikoli pozabiti. Vsa ženina dejanja zgovorno pričajo o tem. Na poseben način nam pričajo o ljubezni, s katero si je prislužila Božje odpuščanje. Večje je odpuščanje, večja je tudi ljubezen (prim. sklep Lk 7,47).

Jezus tudi nikoli ni nikogar obsodil. Poleg številnih primerov, ki jih navaja Nova zaveza, to potrjuje prav dogodek v Simonovi hiši. Božje sodbe so drugačne. Naše so samo človeške, so le po mesu in ne po Duhu. Božja sodba pa je v tem, da greh samo razkrije in s tem grešnika spreobrne, ga pripravi in popelje na pot ljubezni. Tukaj najdejo Jezusove besede »Jaz ne sodim nikogar« (prim. Jn 8,15) svojo izpopolnitev in pomenijo: »Jaz ljubim.«

Dobro je, da človek ve,
kako se kaj dela,
potem lahko odpušča drugim.

Jože Plečnik

»Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo.« (Lk 23,34)

Sestre klarise

V postnem času več premišljujemo o našem trpečem Gospodu, ki je, umirajoč na križu, prosil nebeškega Očeta, naj odpusti Njegovim krvnikom. To je največji dokaz Njegove usmiljene ljubezni – ne samo do Judov, ki so Ga obsodili in križali, ampak do vseh grešnikov vseh časov in krajev. Zahvalímo se Mu za to presunljivo prošnjo za odpuščanje: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo.«

Ali se mi zavedamo, kaj delamo!? Ali se zavedamo, kako zelo potrebujemo Božjega odpuščanja – posebno še takrat, ko smo trdi do drugih in jih obsojamo …? Če se bomo zavedali, koliko Bog odpušča nam, bomo lahko tudi mi dobrohotni in usmiljeni do drugih. Ko ne bi hoteli odpuščati svojim, tudi najhujšim sovražnikom, ne bi imeli nobene pravice do Božjega usmiljenja.

Jezusa so zasramovali proti vsakršni postavi in pravici, On pa ni mislil na svoje pravice in dostojanstvo, ampak je prosil Očeta odpuščanja za nas, grešnike. Čeprav Ga nismo prosili, nam je sam prišel naproti. Ali mi ne kričimo in se upiramo že ob najmanjši praski, krivici in nasprotovanju? V srcu našega Odrešenika pa ni prostora za maščevalnost; tudi za olajšanje bolečin ni prosil. Vse neizmerne bolečine, brezmejno trpljenje je v čudoviti Božji ljubezni spremenil v darovanje in usmiljeno prošnjo: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo.«

S svojim trpljenjem je Kristus razodel resničnost in grozljivost greha, zato nam Njegova odpuščajoča, usmiljena ljubezen ne sme biti opravičilo in potuha za ponavljanje greha in brezbrižnost, ampak nujni klic h kesanju in pokori.

Ali se kdaj sploh zamislimo, kako daleč smo od rahločutnosti, kaj šele od ljubezni – da bi bili sposobni videti Kristusovo trpljenje in stiske naših bližnjih ter priznati svojo trdoto? Ali nismo v svoji samozadostnosti včasih čisto otopeli? Prosímo Gospoda za iskrenost, rahločutnost in milost, da bi znali in mogli odpuščati drugim.

Klarisa sv. Katarina Bolonjska je razodela blaženi Juliji Milanski (16. st.) Kristusovo željo, naj hodimo po petih poteh križa in delamo pokoro za svoja naravna, prirojena nagnjenja. Ena izmed teh je pot dobrote – ta zahteva, da odpuščamo žalitve in vračamo dobro za hudo.

Klarisa s. Marija Pia Rinaldi (1887–1936) se je tega dobro zavedala, zato si je zapisala: »Vsa moja ljubezen naj bo za Jezusa; zaradi Njega hočem vse ljubiti, vsem odpustiti, vse potrpeti, hoteti vse, kar hoče On.« Nato pa se je obrnila k svojemu Bogu: »Moja križana Ljubezen, pred Tvojo podobo izpuhtijo vsi moji strahovi. Ti si naš nadvse ljubljeni Odrešenik; oh, če Te ne bi imeli! /.../ Večni Oče, najvišji, najsvetejši Bog, ne, ne bojim se Tvoje pravice, kajti

imam jo s čim pomiriti. Glej, tu je Tvoj ljubljeni, križani Sin; glej Ga na tem morišču neizmerne bolečine. On umira v najstrašnejših mukah za vse, toda preden izdihne, dviguje k Tebi, z veliko muko in kolikor je mogoče, svojo s trnjem kronano glavo, svoje umirajoče oči, in Ti s trepetajočim glasom izreka tisto prošnjo, ki je prišla iz Njegovega ljubečega srca:‚Oče, odpusti jim' /.../ S ponižno pokornostjo Te prosi za usmiljenje, govori Ti, da se usmili mene, nas grešnikov /.../ Vsa sem skrita pri Jezusu /.../ Tu se čutim varno, sveti Oče, in varni se bodo počutili vsi, ki bodo uporabili to sredstvo, ki nam ga je Tvoje Božje usmiljenje poslalo.«

Klarisa sv. Evstohija Kalafato (1434–1485) pa se je Gospodu zahvaljevala za nezasluženi dar: »O, moja ljubezen, jaz, ki sem zaslužila, da bi se zaradi svojih grehov in nehvaležnosti pogreznila v globine pekla, sem premalo popolna za toliko dobrega, ki si mi ga storil, ne da bi si ga zaslužila, in ki ga ne znam niti ne morem ‚prešteti', zlasti za milost, da si me poklical na pot popolnosti: jaz sem si zaslužila pogubljenje, Ti pa si mi podaril odpuščanje; jaz sem si zaslužila, da bi me pregnal, Ti pa si se mi približal. Daj mi milost, da bom šla za Teboj kot Tvoji služabniki, ki so šli po poti križev in trpljenja, in da bom z veseljem prenašala bolečine in stiske. O, moja Ljubezen! Daj mi spoznati sebe, da Te bom z vsem srcem ljubila bolj ko vse stvari, in daj mi do greha sovraštvo, kakršnega imaš Ti.«

Potrudimo se, da bomo v tem postnem času z molitvijo in s pokoro odpirali svoja srca Božjemu odpuščanju in usmiljenju, saj »Gospodovo usmiljenje traja vekomaj«.

»Ne glej tistega, ki ima, ampak tistega, ki nima!«

Pogovarjal se je p. Danilo Holc

Skromna, tiha, ponižna, zvesta in potrpežljiva ga. **Rozina Nussdorfer** ni oseba, ki bi jo našli na naslovnicah velikih časopisov, a je njena preprosta življenjska zgodba velika, duhovno mogočna, bogata in močna, v nekaterih detajlih podobna Jezusovi … Gospo Rozino iz Pirana sem pobliže spoznal med sedemletnim bivanjem v minoritskem samostanu sv. Frančiška. Srečeval sem jo vsak dan pri sv. maši, na katero se je pripravljala z molitvijo rožnega venca, ki ga je običajno tudi vodila. Nisva izmenjevala veliko besed, le nekajkrat sem jo obiskal, a je s svojo življenjsko držo naredila name globok vtis. Zanjo lahko potrdim, da je kot članica Frančiškovega svetnega reda resnično sledila Jezusu po vzoru sv. Frančiška. Za ta pogovor sem jo obiskal v domu starejših v Izoli, kjer jo tudi njeni domači vsak dan radi obiščejo.

Gospa Rozina, skupaj se lahko Bogu zahvalimo, da ste ob svojem dopolnjenem 96. letu še vedno med nami. Še posebej za Vaše zdravje, čilost in bistrost, da lahko naredim z Vami ta pogovor. Pa mi najprej povejte, kako se kaj počutite?

Dobro. Res dobro. Tudi znam potrpeti. Tukaj v domu je potrebno veliko potrpljenja, še posebej, če bivaš z nekom v isti sobi. Za to se priporočam tudi sv. Antonu.

Ste Primorka, Vipavka, rojena že davnega leta 1922 z dekliškim priimkom Vidmar. Nam lahko zaupate kaj iz otroštva?

V otroštvu nam ni bilo lahko. Potrebno je bilo veliko potrpljenja. Skoraj vsako leto se je v družini rodil en otrok. Trije od trinajstih so umrli komaj leto dni stari. Samo oče je delal, in to v gozdu. Ko sem bila stara 13 let, sem bila podhranjena, a sem vseeno z očetom hodila žagat drva in sva delala kope za oglje. Tako smo se preživljali. Zemlje nismo imeli, le majhno hiško in vrt. Bili smo v glavnem bosi. Pozimi pa – ker sem edina imela čevlje – sem leto dni mlajšega brata nosila v šolo na hrbtu. In ko sem enega prinesla, sem potem šla še po drugega. Tako sem dva pripeljala, da smo bili trije v šoli. Nazaj pa enako.

Pa ste bili toliko močni, da ste to zmogli?

Gospa Rozina s pravnukinjo Melito

Nisem. Bilo je težko. A tako je bilo. Brat je bil majhen in sneg je bil. Stara sem bila sedem let, brat pa šest. In lakota je bila huda. Pri sosedovih so imeli deset fantov in vsak ponedeljek sem hodila tja na roke prat nogavice za en krožnik mineštre. In še tisto mineštro sem nesla domov, da so mlajši pojedli. Nisem še bila stara devetnajst let, ko se je rodil že trinajsti otrok. Ob rojstvu Marjetke, osme, je bila mama po porodu tako lačna, da sem šla k sosedovim in iz kotla, v katerem so kuhali za svinje, ukradla dva krompirja in ju odnesla mami.

Šolo ste končali?

Šest razredov sem končala. Želela sem naprej v šolo, a ni bilo denarja. Poklica si nisem mogla izbrati.

Ne vem, če smo to zgodbo mlajši sploh zmožni razumeti, še posebej današnji »razvajenčki«. Če sem prav preračunal, potem ste najlepša mladostna leta preživljali prav med drugo svetovno vojno. Kakšne spomine imate na te čase?

Kaj čem rečt'? Samo hudo. Bali smo se enih, bali smo se drugih. Težko je bilo. Okolje je bilo fašistično. Nemci so

Družina Vidmar pred svojo hiško v Ajdovščini

nam 15. junija 1944 požgali hišo. Še pred tem so v vasi ugrabili tudi tri fante, med drugim sosedovega, jih vrgli v hišo, jo polili s petrolejem in jih skupaj žive zažgali. Potem so nas sosedi vzeli pod streho in smo tam živeli do 24. marca 1945.

V vaši vasi na Kolku je bila poleg vaše domačije tudi neke vrste bolnica za vojne ranjence …

Ja. Bila je tako velika hiša, da sta bili dve številki. Na eni smo bili mi, na drugi številki je bilo prazno in tja so pripeljali ranjence. Od tam so jih potem ponoči na skrivaj vozili v bolnico Franja. Tajno sem tam delala oz. pomagala od novembra 1942 do 9. maja 1945. Mama in še ena gospa sta skrivaj hodili v lekarno v Ajdovščino po zdravila, povoje, šnops za rane … Ta lekarna je bila povezana s partizani. Na Kolku je samo pet hiš sodelovalo s partizani, tudi naša. Tam so bile štiri hiše, kjer smo se pisali Vidmar, in ena Pelhan.

To je bila potem neke vrste začasna bolnišnica? In vi ste tudi tam pomagali?

Pravzaprav je bilo to bolj skrivališče kot bolnica. Bolj prva pomoč. Ponoči sem pomagala nositi ranjence do bolnišnice Franja. Zavezali so mi oči, da nisem nič videla, kam nosim. Enako smo šli tudi nazaj z zavezanimi očmi. Bali so se, da bi pod prisilo kaj izdali. Nosili smo štirje z nosili in eden je vodil.

Še kakšen medvojni spomin?

25. marca 1945 sva s sestro šli k sv. maši v Šturje, kamor smo spadali. In prav takrat, ko smo bili v cerkvi, smo slišali tuljenje, alarm. Nemški avioni so napadli Ajdovščino. Mlajša sestra Marjetka, ki je bila takrat stara sedem let, je v tistem obdobju bivala pri teti v Idriji. A prav ta dan sta prihajali v Ajdovščino. Peljali sta se na kamionu, ki so ga ob bombardiranju Nemci zadeli. Sestro so ranili v nogo. Odpeljali so jo v bolnico v staro Gorico. Hodila sem jo obiskovat s Kolka peš v staro Gorico. Enkrat sem jo morala najprej ostriči do golega, ker je imela same uši. Ta otroček je imel uši tudi po hrbtu. In umivala sem jo. Takrat sem imela dvaindvajset let. Težko so jo ranili v nogo, tako da jo je imela vse življenje poškodovano.

Marjetki ste bili prava mama …

Ja. Brat, že pokojni, in mlajša sestra so mi prav zares rekli »mama«. Bila sem tudi stroga. *(Nasmeh.)* Tako je moglo bit'.

Omenili ste, da ste do 25. marca 1945 živeli pri sosedovih. Kje pa potem?

Od tam smo bili izgnani. 24. marca je eden od bolnikov, ranjenec, ušel in naslednje jutro ob 5. uri pripeljal Nemce. Kljub temu da je bilo vojne konec, nas je nekdo izdal. Ranjenci so bili še tam. Nemci so požgali štiri hiše, potem pa so nas odpeljali v Ajdovščino, pustili sredi

Ga. Rozina z možem in hčerko Radico v naročju ob svojih starših, bratih in sestrah ...

trga in rekli: »Sedaj pa pojdite, koder veste in znate!« Ajdovščina je bila na tri četrt »bela«. In od začetka nam nihče ni hotel z ničimer pomagati, niti s hrano.

Kako pa ste potem preživeli?

Eno majhno hiško smo dobili v Ajdovščini. Spodaj je bila kuhinja, zgoraj ena soba. Tam je nastala tudi ta družinska fotografija. Blizu naše hiše so bili neki domobranci. Imeli so svojo kuhinjo. S sestro sva nekatere fante poznali in ti so nam malo pomagali s hrano, da sva jo nesli domov za mlajše. Tako rekoč so fantje v tisti kuhinji kradli, da so prinesli nama za naše otroke. Tudi domov so nam včasih prinesli hrano, ko smo jih poklicali.

No, pozneje pa je bilo že malo boljše. Štiri punce smo začele delati v enem hotelu, ki je bil namenjen »višjim«, tudi politikom in njihovi delegaciji. V hotelu je bila vsaj hrana. Kljub temu sem ob pomivanju velikokrat jokala. Prišel je Boris Kidrič z neko delegacijo, ki je vprašal glavno kuharico: »Tovarišica, zakaj tista punca kar naprej joče? Ko pridem tja, kjer pomiva in briše posodo, nenehno joče.« In ta kuharica mu je odgovorila: »Zato, ker ima doma toliko sester in dva brata in so lačni.« In on je rekel: »Ko pripravljate zajtrk, kosilo ali večerjo, najprej napravite obroke za te otroke in naj jih eden odnese domov.« Vedno se je našel eden (včasih sem bila to tudi jaz), ki je lahko mami nesel hrano, da jo je dala otrokom. Lastnika hotela, ta gospod in gospa, sta bila zares človeka in sta pomagala tudi takšnim, za katere sta vedela, da so bili rdeči. Poleg hotela je stala mesnica in Kidrič je šel tudi tja ter jim naročil, naj vsak dan pripravijo kaj za našo družino. Zavzel se je za nas in nam največ pomagal. Ne morem povedati, kako sem jokala, ko je umrl.

Kdaj pa ste se potem poročili? In kaj ste potem delali?

Poročila sem se leta 1951. Najprej sem delala v hotelu, potem pa sem šla v bolnico v Ajdovščino, v laboratorij. Ko se je rodila prva hči Radica, sem v laboratoriju dobila ponudbo, da bi šla študirat za laboranta. A ker hčere nisem imela kam dati, sem ostala v Ajdovščini, hodila v službo in se vsak dan zjutraj ob štirih vozila še v Gorico na izpopolnjevanje. Potem se je rodila še druga hči Vida. Obe hčeri sta bili vedno bolni, tuberkulozni. 1956. leta, ko je bilo množično preseljevanje, pa smo se preselili v Piran. Mož Franc je šel iskat delo, ker je bila blizu ladjedelnica Splošna plovba. To je bilo ogromno podjetje in tam se je zaposlil v skladišču. V Piranu se je rodil še sin Peter. Žal pa se je mož pri nalaganju zabojev na barko na pomolu v Piranu težko poškodoval. Zelo kratek čas je bil v službi. Po poškodbi je tudi on vedno bolj bolehal. Bil je skoraj eno leto v bolnici v Valdoltri.

Ko bi si človek mislil, da ste vendarle izplavali, pa ste spet doživeli preizkušnjo. Spet je ostalo na Vas, da skrbite za vse?

Mož se je poškodoval, a takrat ni bilo zavarovanja. Še bolj sem morala delati. Raznim gospem po Piranu sem prala perilo na roke, ponoči likala, tudi večkrat bolna, da smo preživeli. Hčeri sta ob večerih na dolgi palici nosili zlikano perilo po hišah v Piranu. Gospe niso hotele imeti zloženega perila. Otroci so pomagali, a kljub temu so bili velikokrat lačni. Malo boljše je bilo potem, ko je bila prva hči stara že 14 let in sem začela delati v mlečni restavraciji v Piranu. Pozneje mi je neki udbovec ponudil pomoč za kakšen večji dohodek, denarno podporo ali pokojnino.

Pomagal bi mi tako, da bi pričal zame, da sem med vojno pomagala pri oskrbi partizanskim ranjencem. A njegov pogoj je bil, da se odpovem veri, in obljubim, da z družino ne bom nikoli več prestopila cerkvenega praga. Ker se veri nisem hotela odreči, sem ostala brez te pomoči.

Življenje Vas je pripeljalo bliže morju, v Piran. Morda tudi zato, da bi v Vaše težko življenje bolj posijalo sonce. Je, a ni bilo brez oblakov. Tudi Vaša vera je bila torej na preizkušnji … Tukaj ste prišli v stik z našimi patri. Kako ste jih doživljali, kakšne spomine imate nanje?

V Piran smo prišli 15. avgusta 1956. Naslednji dan sem šla s hčerama, prva je imela štiri, druga dve leti, po mestu in iskala cerkev. Srečala sem eno Italijanko, ki nam jo je pokazala. Ta prva cerkev je bila cerkev sv. Frančiška, kjer smo srečale p. Konštantina. Ko smo enkrat prestopili prag te cerkve, smo tja vedno hodili k maši …

Ga. Rozina s sinom Petrom, spredaj hčeri birmanki Radica in Vida, zgoraj levo mož Franc, desno njeni starši.

Takrat ste se srečali tudi s Frančiškovim svetnim redom in stopili vanj …

Pozneje sem postala članica. Sem hotela že prej, kot dekle, pa naša družina ni mogla, ker smo bili prerevni. Takrat nisi mogel biti član, če si bil preveč ubog. Pred mnogo leti je bilo tako … Bili smo revni, zelo revni … Hudo nam je bilo … Nekaj let nazaj tudi za pogreb nismo imeli. Ko smo bili še na Kolku, nam je umrla enoletna sestra. Oče jo je v naročju nesel v Šturje, da bi jo pokopali, pa je župnik ni hotel, ker nismo mogli plačati. Potem nam je dobra soseda dala denar za pogreb …

Skoraj ne morem verjeti …

Ja, tako je bilo. Bili smo prerevni. In tudi v Frančiškovo družino nismo mogli vstopiti. Tega nisem mogla razumeti, kako k sv. Frančišku ne morejo ubogi, k njemu, ki je bil ubog …

Ob tem me preveva misel: Žal, nikoli niste bili na »pravi« strani, a hvala Bogu, vedno na Jezusovi. In da ste ob vsem tem ohranili vero?

Za te spomine velikokrat rečem: Pustimo pri miru, pustimo to pri miru! Ampak vsake toliko časa se slike ponovno prikažejo, ker sem res to doživljala …

Življenje Vas je preizkusilo, lahko bi rekli, kot se v ognju čisti zlato. Samo ugibam lahko, kako Vam je bilo težko. A menim, da ste doživeli takšno starost tudi zaradi miru, ki ga nosite v srcu in je posledica vašega odpuščanja … Doživeti krivico in iti prek nje, je dejanje, podobno Jezusovemu. Kaj menite?

(Ga. Rozina samo prikima in skoraj zajoče.)

Kako pa kaj vaša osebna srečanja z našim patrom Konštantinom, ki ste ga omenili?

Ja, vedno smo radi hodili k sv. Frančišku. Močno mi je ostalo v spominu, kako je p. Konštantin prinesel škatlo cigaret in mi dejal, naj jih nesem možu, ko je bil v bolnici v Valdoltri. Ne vem, ali je bilo za božični večer ali kak drug praznik. Nismo mu jih mogli kupiti, nismo imeli denarja … On je mislil tudi na njega …

Da se vrnem. Vem, da ste danes članica Frančiškove družine in ste redno hodili na srečanja, tudi sam sem jih vodil pred nekaj leti … P. Janez pravi, da ste bili v njegovem obdobju pravi »steber«. Kako ste potem vseeno našli pot v Frančiškov svetni red?

P. Benjamin nas je začel na novo zbirati, da smo se srečevali. 1983. leta, ko je bil v Piranu p. Slavko, pa sem naredila zaobljube.

V to družino vas je gotovo pritegnil sv. Frančišek. Kaj Vam je pomenil oz. Vam še pomeni? Kakšno sporočilo, ki ga ima on za ta svet, se Vam zdi najpomembnejše?

Rada sem ga imela, pa tudi sv. Antona. Pri Frančišku me je najbolj nagovorilo uboštvo, ker sem to doživljala … Kaj drugega posebnega Vam ne znam povedati. On me je tako privlačil. Rada sem poslušala o njem, pa tudi kaj pripomnila … Zelo zelo rada sem hodila na srečanja … Komaj sem čakala tisto nedeljo … Srečna tudi, ker so prišli drugi …

Ste poromali kdaj v Assisi?

Sem. S p. Mirkom in p. Janezom. Bilo mi je všeč. Tako lepo je bilo, res lepo, da ne znam povedati …

Od leve: sin Peter, Rozina, hči Radica in hči Vida

Ga. Rozina je rada kuhala za patre.

Nekateri so vas klicali kar »nona«. Spomnim se kakšnega našega patra, ki je imel ta privilegij, da Vas je lahko tako poklical. Verjetno so Vas doživljali kot skrbno babico, ki ljubeče spremlja svoje drage in poskrbi za njih, ko je to najbolj potrebno?

Sem pomagala, kolikor sem mogla. Tako v samostanu kot v župnišču s pranjem cerkvenega, pa tudi kakšnega osebnega perila. In likala. Kuhala sem jim tudi kosila, dokler sem mogla. Od začetka bolj pogosto, pozneje pa občasno, enkrat na teden, ob sredah. Da bi razbremenila go. Pavico, ki je to redno delala, sem obljubila: »Enkrat na teden bom jaz kuhala patrom.«

Sedaj bolje razumem, zakaj so vas klicali »nona« …

Ja, pa sem bila ponosna. Res. (Nasmeh.)

Slišal sem, da so bili bratje ob kuhinjskih specialitetah posebej deležni še vašega nasmeha.

Ja. *(Nasmeh.)*

Prava začimba pa je bila Vaša potrpežljivost, pravijo. In občudovali so Vas, kako ste znali na stara leta prenašati vse preizkušnje ter najti tolažilno misel in spodbudo: »A bo že, bo že …« A ste potem tudi patre kdaj tolažili, če jim je bilo hudo?

(Nasmeh iz srca.) Res je. Rekla sem: »Saj bo, bo že, bo že … saj bo.«

Večni optimist torej. Verjetno zaradi vere in molitve. Vem, da ste vedno pred mašo molili rožni venec. Kaj Vam pomeni molitev?

To me drži ‚gor'. Zvečer, ko zmolim svojo molitev, si rečem: Saj bo … Tudi sedaj, na stara leta, se trpljenja ne bojim. Le tega, če bi morala biti dolgo na postelji … Zato tudi vedno molim za srečno zadnjo uro …

Zdi se mi, da nam je Vaše življenje kar izpraševanje vesti za letošnji postni čas. Ob 700. obletnici samostana v Piranu ste menda dobili priznanje …

Zahvalo in sliko. Sliko gospoda Ubalda Trnkoczyja, na kateri je križni hodnik in hlebec kruha.

Menim, da je prav, da smo se Vam bratje minoriti za vse oddolžili vsaj s skromno zahvalo. Kakšno priporočilo ali biserček modrosti bi nam, mlajšim generacijam, zapustili kot dediščino … Vem, da nam imate kaj povedati.

Potrpeti. Vse se reši s potrpljenjem. To je glavno. In morda še to: »Ne glej tistega, ki ima, ampak tistega, ki nima!«

Ga. Rozina s pravnukinjo – prvoobhajanko

Ostal sem brez besed. Upam, da si ne drznem preveč, če rečem, da je to živa zgodba s pridihom svetništva. Velika zgodba majhnega človeka. Temu lahko dodam le zahvalo in voščilo. Gospa Rozina, hvala za pogovor. Iskreno Vam želim še naprej takšne vitalnosti, kot jo imate, saj nisem mogel verjeti, kako še sami s pomočjo palice drzno hodite po stopnicah. Še posebej pa Vam želim obilo blagoslova in vsega dobrega v času, ki Vam ga je Gospod namenil še med nami.

BREZMADEŽNA

Alenka Žibert

»Brezmadežno spočetje sem«

»Ne obljubim ti, da boš srečna na tem, pač pa na onem svetu!«

Ta poved je aktualna tudi danes, ko obhajamo 160. obletnico lurških prikazovanj. Je v pomoč pri krepitvi vere v to, da bomo na drugem svetu skupaj z vsemi, ki so nam dragi. Nam daje moč, da z veseljem zremo na prehojeno pot in se veselimo novega trenutka. Je spodbuda delati dobro na tem svetu in to nadaljevati na onem. Je trenutek, ko smo položeni k počitku, že tudi veselje rojstva za novo življenje. Je priložnost sprejeti Gospodovo voljo in se veseliti v Njem.

Sveta Bernardka v svoji Beležnici zapiše: »Ubogati pomeni ljubiti. Vse trpeti s strani ljudi, da ugajaš Jezusu, pomeni ljubiti.«

Kako in koliko ubogamo v vsakdanjem življenju? Naše uboganje doseže največjo vrednost, ko lahko rečemo, da ubogati pomeni ljubiti.

Ko uboganje v skrbi za bližnje ni breme, ampak veselje. Ko je srce zavoljo razdajanja goreče. Ko reči da Njegovi volji, hkrati pomeni razveseljevati.

Morda boste rekli: »Kje pa sem jaz?« Povsod in nikjer. Dan si v uporabo izjemne plemenitosti. Bernardka pravi, da je po svojem končanem poslanstvu zadovoljna biti v ozadju – tako kot metlo postavimo v kot, ko je prostor pometen. Sodobnemu človeku je to težko sprejeti, saj vendar stremi za lastno pomembnostjo, prepoznavnostjo in slavo. A vendar je vsakdo le orodje.

Mala Bernardka je bila orodje v Božjih rokah. To deklete je izbrala Devica Marija in prek nje pokazala na tisto veliko, da se noben človek ne bi bohotil. Bernardka pravi: »Devica me je izbrala, ker sem bila najbolj uboga.« A hkrati je Devica pokazala drugi svet, svet lepote, kamor je vsakdo poklican, da v njem živi kot Božji otrok.

Tudi mi smo lahko pričevalci velikega in lepega na tem svetu. Dobrega, skromnega, ponižnega, radodarnega, veselega. Predvsem pa ostanimo ljudje, ki jih povezujeta srčnost in medsebojni posluh, namesto da si posamezniki lastijo pravico nad drugimi in jih spreminjajo v orodja lastnih interesov.

Bernardka zapiše : »Ljubezen zmaguje, ljubezen se raduje. Ljubezen svetega srca se veseli. O Marija, moja dobra mati, daj mi milost, da bom vse delala in trpela za ljubezen.«

Bernardka, ki v samostanu v Neversu opravlja službo pomočnice bolničarke, tudi sama zboli. Bolezen postane t. i. njena zaposlitev, ko v dejanju popolne ljubezni sprejme vse križe za grešnike. Številne noči brez spanja, Mariji pridružena v skrivnosti odrešenja in z očmi, uprtimi v Križanega, pri katerem črpa svojo moč.

Marija naroča, naj Bernardka moli za grešnike in opravlja pokoro. Prav molitev za spreobrnitev grešnikov je poleg širjenja čaščenja sv. rešnjega telesa središče lurške liturgije.

Osmo prikazanje se je zgodilo v postnem času leta 1858. Žalostna gospa z zelo resnim izrazom na obrazu je vidkinji naročila, naj poljubi zemljo, jé travo, pije iz studenca in se v njem umije. Bernardka se je premaknila proti reki Gavi, a tedaj ji Gospa pravi, da ne tam ... Obrne se in gre nazaj k votlini, k Messabejski pečini. Koplje z golimi rokami, voda pronica, sprva kalna, a vedno čistejša.

Voda studenca Brezmadežne v stalnem viru žubori tudi danes. Žuborenje je vabilo, da skupaj z Bernardko prečistimo svoje želje, zbistrimo srca, odkrijemo milost krsta, ki smo ga prejeli, in postali Božji otroci. Da se zavemo, kako pomembno je, da tudi živimo kot Božji otroci – v svojih srcih in dejanjih – ko sedeči pred votlino zremo v obličje kipa Brezmadežne, ko je pred nami massabielska pečina, na vrhu katere se dvigata kripta in bazilika Brezmadežne, ko je nad nami sinje modro ali oblačno nebo, ko v zgodnjem jutru novega dne ali v tišini poznega večera molimo, izrekamo najintimnejše prošnje in zahvale. In je, tudi ko ne gre vse po naših, skromno človeških željah, lažje. Ko se ozremo naokrog in smo vedno v občestvu. Občestvu ljudi molitve, upanja, veselja.

Aquero (»Tisto«), kot Bernardka imenuje Devico, je vidkinjo pripravilo k poslušanju in ohranjanju v srcu. Navzočnost, nasmeh, skorajšnja pomiritev v molitvi in znamenju križa. Vsa prikazovanja so se začela z molitvijo rožnega venca, ki je tudi danes v Lurdu še posebej naglašen. K molitvi nas vabijo tudi mozaiki patra Marka Ivana Rupnika, ki je na pročelju Rožnovenske bazilike upodobil skrivnosti svetlega dela rožnega venca. Skrivnosti, ki jih je prav v Lurdu prvič molil papež sveti Janez Pavel II. Upodobitev našega umetnika nas posebej opozarja na pomen vključenosti v občestvo in negativno stran pretiranega posedovanja materialnih dobrin, ki sodobnega človeka vodi v osamo.

Bernardki ni bilo z ničimer prizaneseno. Dvomi in pomisleki družine, norčevanje ljudi, zasliševanja in preverjanja svetnih ter posvetnih oblasti. Umik k sestram krščanske vzgoje in ljubezni v Nevers in preizkušnje redovniškega življenja v nemirnih časih druge polovice 19. stoletja. A vendar je bila v svojem trpljenju srečna, srečna na način blagrov. Bernardka, ki je razumela, kaj pomeni bolezen, je hkrati sama povabilo vsem bolnim in trpečim. Teh je v Lurdu vedno veliko, saj bolezen ne izbira med mladimi ali starejšimi. Tako je mnogo romanj otrok, bolnikov, pa dekanijskih, škofijskih, nacionalnih …

Kot Bernardka med prikazovanji nikoli ni bila sama – na poti k votlini so jo spremljali tako duhovno, npr. duhovnik abbe Pomian – kot tudi fizično, ko so ji pomagali, da je prišla skozi množico – bolniki danes niso sami. Več kot 10.000 bolničarjev, bolničark in prostovoljcev skrbi za njihovo spremljanje. Transporti potekajo že vse od leta 1874, ustanovljen je bil sprejemni center (Accueil Marie Saint-Frai in Accueil Notre-Dame) in organizirano je združenje prostovoljcev za spremljanje bolnikov (Hospitalite), pomagajo pa številne karitativne organizacije posameznih držav.

Hodimo po trgu Esplanade, vljudno počakamo, ko gredo mimo številni invalidski vozički. Marsikoga prevzame sočutje. A poglej napis: »Naredite tako kot jaz, nasmehnite se!«

Res, nasmehnimo se! Mnogi trpeči in bolni prihajajo v Lurd kot kraj čudežnih ozdravljenj. A vemo, da je bilo uradno priznanih ozdravljenj v 160 letih zelo malo. Srečanje z Lurdom, z ljudmi dobrega srca, z Devico Marijo, sveto Bernardko, studencem Brezmadežne, povezani v molitvi. To je lajšanje bolečin in lahko tudi ozdravljenje. Lurška voda je po svoji kemični sestavi povsem enaka katerikoli drugi vodi, ki teče na območju Pirenejev. A le studenec Brezmadežne priteče na plano v prostoru tišine in molitve. Slednja je pot k ozdravljenju. Tako tudi zdravi spregledajo, da so potrebni prenove.

Ljubezen do sočloveka, ljubezen do device Marije in Jezusa, ki se kaže v dobrih delih številnih. Moč slehernega posameznika za opravljanje takšnega poslanstva raste z molitvijo. V Lurdu širitev te moči pomeni dajanje, ki je slajše od prejemanja. Pomeni nasmeh, hvaležnost, včasih žalost, ki si jo izmenjajo številni prostovoljci s svojimi bolniki. Pove, da nismo brezbrižni, samozadostni, prazni, temveč da smo polni moči, ljubezni in želje po delanju dobrega. Prežeti s tem ter okrepljeni v lastni notranji moči in veri lahko sijemo tudi svoje notranje sonce. Človeško sonce slehernika, ki izžareva ljubezen do bližnjega in do Nje ter Njega.

Mesec marec nas usmerja tudi k razmišljanju o srečanju med dvema ženama, čeprav je bila Bernardka le štirinajstletna deklica. 11. februarja 1858 je »Nebo obiskalo zemljo«. Verska resnica o Marijinem brezmadežnem spočetju, ki jo je leta 1854 razglasil sveti oče, je dobila potrditev z nebes.

25. marca 1858 je Bernardka že četrtič vprašala »Aquero«, kako ji je ime. Razodetje: »Brezmadežno spočetje sem.« Bernardka izraza očitno ni razumela. Domači župnik Peyramal jo je namreč vprašal, če je videla Devico Marijo, in Bernardka mu je odgovorila, da je videla, Brezmadežno spočetje'. Domači župnik je uvidel, da dekle govori resnico. Človek namreč lahko laže le z besedami, ki jih razume. A obraz Bernardke se je ob pripovedovanju o Njej spremenil, odseval je lepoto, ki jo je videla tistega dne: »Devico luči v temačnosti votline in teminah sveta.«

Kot je Gospa ravno v postnem času vidkinjo povabila k pokori in molitvi za grešnike, smo k temu dejanju v varstvu Brezmadežne povabljeni tudi mi.

Nekaj novič iz Assisija

P. Janez Šamperl

Prosim te, če mi lahko čim prej pošlješ nekaj misli za tvojo rubriko Utrinki iz Assisija v reviji Med nami. Kakšen utrinek se ti je gotovo zgodil ... Hvala. Lep pozdrav, p. Danilo.

Evo – tako kratko pismo je danes priletelo iz Ljubljane. Danes, na god sv. Aleksandra, ko tudi v Assisiju po nekoliko vetrovnem nebu poplesujejo snežinke! Da, v Assisiju imamo kar nekaj centimetrov snega. To je pravo veselje za otroke, ki jim ni treba v šolo, pa tudi za odrasle, ki izza varnega zavetja kukajo na plano, kdaj bo malo popustilo in se bodo lahko odpravili v službo – ali po opravkih …

Assisi nima zimske službe in avtomobili ne zimskih gum … tisti najpogumnejši in najmanj izkušeni seveda poskusijo tudi z letnimi gumami. A v asiški klanec ne gre. Toda nihče se ne jezi, saj je sneg v Assisiju prava redkost in prinaša obilo veselja in zabave …

Tako se tudi sam ne jezim na urednika in na njegovo »brco«. Takoj sem se lotil pisanja, da ne bi ponovno pozabil ali pa da se sneg ne bi prehitro stopil in bi moral po drugih opravkih, ki seveda tudi čakajo …

Sneg v Assisiju je torej prvi današnji utrinek … seveda pa se tudi izven romarske sezone dogaja veliko stvari. Reka ljudi mimo Frančiškovega groba ne ugasne. Res je, da so sedaj v ospredju turisti, ki so prav tako dobrodošli, vendar pa si bratje v svetem samostanu močno prizadevamo, da bi bili tudi romarji, ki se samo na kratko zaustavijo v Assisiju, deležni nekaterih ugodnosti (npr. oproščeni plačila celodnevne karte za avtobus, novih pristojbin, ki jih načrtuje mestna uprava itd.). Žal pa na nekatere stvari, posebej tiste, ki so povezane z varnostjo in upočasnjujejo romarsko dogajanje, ne moremo vplivati.

Vesela novica je, da je asiška romarica Doroteja Emeršič prevedla *Vodnik po asiških bazilikah*, ki sta ga napisala naša patra Alfonso Pompei in Constantino Trojano. Preveden je v 16 različnih jezikov sveta – slovenski je torej 17. Tako smo se vsaj simbolično tudi s tem prevodom pridružili »velikim« narodom … v vrsti pa že čaka prevod v kitajščino … Projekt je finančno podprla Slovenska minoritska provinca.

V teh dnevih je bilo kar nekaj večjih in manjših obiskov iz Slovenije. Romarji iz Šenčurja – mali in veliki – so pobegnili iz Assisija tik pred hudim mrazom in snegom … Prav tako je storil frančiškan p. Niko, ki rad sam ali v družbi priroma k Frančišku – a tokrat ni priromal s svojim, za Assisi že znamenitim motorjem.

Zaradi rednega kapitlja Slovenske minoritske province, ki bo v aprilu, smo letos »preskočili« spomladansko urejanje samostanskega oljčnika v Assisiju. Tako so si asiški prostovoljci malo oddahnili. Razlog je v tem, da še ne vem, ali bom ostal v Assisiju ali pa se bom po štirih letih vrnil v Slovenijo.

A vse izgleda, da se v Assisiju za prostovoljce odpira novo veliko področje – seveda bo potrebno vsaj pasivno znanje enega tujega jezila in pa vsaj osnove italijanščine. Začnite se torej počasi učiti italijansko.

Arrivederci a presto! Pace e bene a tutti.

Pripravlja: Doroteja Emeršič

Pošlo je olje našega življenja,
usodna vse praznina nas mori -
da smo grešili, Bog nam govori,
ki rad bi duše rešil nam trpljenja.

Gospod odpuščati nikdar ne jenja,
preseže mere ozke vseh ljudi:
ko nam pekel z uničenjem grozi,
rositi olje – milosti začenja!

In vro in vro Studenci neizčrpni,
že vrče duš so naših napolnili:
izbrisan in poplačan je naš dolg!

Postanemo do brata naj nestrpni?!
V Gospodu smo prav vse mu odpustili,
dolgove naše krije – Božji molk.

Zdenka Serajnik

Psalm 7

Odpev: Aleluja. V Njegovem imenu se bo oznanilo vsem narodom spreobrnjenje v odpuščanje grehov.

Božje Usmiljenje, kličeš nas
na goro Gledanja, k uri molitve, *
da postane naše srce
svetišče Tvoje slave.
Usmili se nas,
ki Te prosimo usmiljenja, *
zaupamo v Tvojo milost
in odpuščanje.
Spokorjeni priznavamo
svoje slabosti in grešnost, *
odpri nam oči, da bomo poveličevali
skrivnost Očetove ljubezni.
Obdaja nas svet malikov, zla,
poželenja in duhovne slepote, *
spreminjaj nas v svojo Navzočnost,
da postanemo
oznanilo Tvoje ljubezni.
Samo Ti si Bog,
ki ljubiš življenje, *
Tvoja pravičnost ostane na veke.

Po Tvojem Usmiljenju in pokori
smo vredni Očetove ljubezni, *
smo otroci obljube,
ustvarjeni za dobra dela.
Na gori Kalvariji si nas
izročil Materi Mariji, *
da nikdar ne zakrkne
naša otroška duša.
Pod Tvojim križem je sprejela
vse naše križe, *
v Studencu Tvoje krvi in vode
smo deležni Njenih kreposti
in Tvojega usmiljenja.
O, neskončno Božje Usmiljenje, *
na Tvoje prebodene prsi
naslanjamo svojo glavo.
O, Bog, ob uri molitve naredi
naše srce za svoje svetišče, *
blagoslavljaj sveto pobožnost,
molitev zaupanja,
ljubezni in zahvale.
Slava Očetu in Sinu in Svetemu Duhu …

Stanka Mihelič, Ta ljubezen ostaja,
Kot pri Ribnici 2014, str. 188

Križev pot asiških romarjev 2017

I. Obsodba

Vsak dan, ko se ozremo okrog sebe, vidimo ljudi, ki hodijo mimo nas, vozijo avto, povedo, kar mislijo, vzgajajo otroke, so v odnosu s partnerjem, opravljajo svoje delo ali pa sploh nič ne delajo ... Z lahkoto pokažemo s prstom na njih, obsodimo njihova dejanja, ne da bi jih pogledali s srcem. Ne poskušamo jih videti tako, kot jih vidi Bog. Brez razmišljanja postanemo sodniki in pišemo obtožbe. Sveto pismo nam o obsojanju brata govori: »Ne obrekujte drug drugega, bratje! Kdor svojega brata obrekuje ali sodi, obrekuje postavo in sodi postavo. Če pa postavo sodiš, nisi njen izpolnjevalec, ampak si njen sodnik« (Jak 4,11).

Dragi Jezus, tudi tebe so obsodili, obsodili po krivem, in ti si ponižno sprejel obsodbo. Hvala ti, da si nam pokazal pot in nas odrešil.

II. Preizkušnja

Družina, oče, mati, pol ducata otrok. Mati skrbi za dom in kmetijo, oče hodi v službo in tako se družina preživi. Živijo skromno, vendar zadovoljno, ker imajo, kar potrebujejo, in zato so srečni. Ta sreča pa traja, dokler se oče pri delu s traktorjem ne poškoduje in mora zato opustiti težko delo v službi. Kmetija in skrb za preživetje družine tako za daljši čas okrevanja v celoti pade na materina ramena. Kaj storiti? Kaj prodati? Opustiti delo doma in iskati službo v mestu? Marsikomu bi se v takem trenutku sesul svet. Mati pa se v tej stiski najprej sama sesede, pade na kolena in se tako kot vsak večer poprej izroči nebeški Materi in po njej prosi pri njenem Sinu moči, poguma in volje za življenje v situaciji, ki je pred njo in njeno družino.

Gospod Jezus, tudi tebe je teža križa vrgla na tla, pa vendar nisi obstal. Vstal si in nadaljeval pot, ker si vedel, da je za naše odrešenje potrebno priti do cilja.

Hvala ti, Gospod, za ta zgled.

III. Krhkost

Telo ni več zdržalo.
Volja je hotela, a ni več šlo.
Vedel je, kaj ga čaka.

Tudi mi dostikrat vemo,
kaj nas čaka, a ne gre.
Smo krhki, padamo.
Pademo pod križem
svojega življenja.
Se predamo.
Pokažemo svojo krhkost.

IV. Nežnost

Gospod, med starši on otroci so spletene osrečujoče družinske vezi in matere bi danes za svoje otroke naredile skorajda vse.

Dobri Jezus! Vem, da je moja mama prebedela veliko noči, me nosila v naročju, ko sem bil bolan ali nisem mogel spati. Trgalo se ji je srce, ko sem še majhen in ves nebogljen skoraj zapustil ta svet. Stala mi je ob strani in trepetala zame. Na videz nemočna, toda goreča molitev je premagala smrt.

Sedaj odraščam in mamo vedno znova skrbi zame. Z vso ljubečo nežnostjo me spodbuja in spremlja v lepih, pa tudi težkih trenutkih. Križ, ki mi ga vsak dan zariše na čelo, me spremlja na moji vihravi poti in me varuje ob

stopu v negotov jutri. In čeprav jo imam zelo rad, ji velikokrat, nehote, zadajam srčne rane in prizadenem v dno duše. A ona me vsakič ljubeče pogleda, mi odpusti vse napake in stisne k sebi, rekoč: »Ne skrbi, vse bo v redu.«

Dragi Jezus! Hala za mojo nežno in ljubečo mamo. Hvala ti za tvojo in našo mater Marijo, ki je s svojim neprecenljivim zgledom velik navdih za naše matere.

V. Solidarnost

Prvi dan našega romanja. Padova – mesto prežeto z milostjo svetega – svetnika Antona Padovanskega. Hitimo k sv. maši. Mudi se. S hitrimi koraki stopamo po ulici. Koliko romarjev, koliko trgovinic s spominki. Veličastna cerkev se nam odkriva.

In tam sredi si bil ti. Klečal si na žgočem soncu. Z eno roko si držal fotografijo, na kateri je bil fantek, morda star 10 let. Druga roka pa je bila odprta za miloščino. V dlani si imel morda 30 centov. Tiho, sključeno in potrpežljivo si klečal. Prosil si me za pomoč … Nisem se odzvala. Preveč se mi je mudilo. Vzhičenost dogajanja je bila tako »zelo pomembna«. Izgovor, da bom pomagala pozneje, ko bo primernejši čas, mi je tolažil očitajočo vest. Moj korak se ni ustavil.

Danes stojim ob tebi, Jezus. Žal mi je, da nisem zmogla biti kakor Simon iz Cirene, ki ti je pomagal nositi križ. Kakšna milost, kakšna priložnost mi je spolzela skozi mojo željo po rasti. Tvoja Resnica je tako preprosta. Svoje oči odmakniti od sebe in pogledati bližnjega. Pustiti, da me Ti, Gospod, uporabiš v svojem delu odrešenja. V teh velikih ljudeh, ki klečijo ob poti mojega življenja in me prosijo dotika. Dotika ljubezni.

Jezus, ne zmorem prositi drugega, kakor da mi dopustiš in dovoliš, da si danes naložim križ in pomagam nositi križ svojim ljubim bratom in sestram.

VI. Usmiljenje

Petek, tak kot vsak teden. Razlika je le, da je to petek pred prazniki. Konec pouka in čas, da gremo domov iz internata. Vsi se tega veselijo, le Lovro je zadržan. Nikamor se mu ne mudi in nekako menca, ko v nahrbtnik zlaga stvari. Sostanovalec opazi njegovo zadrego in ga podraži, če se ne veseli, da bo lahko z domačimi preživel čas in za nekaj dni pozabil na šolske obveznosti. Lovro zavzdihne, da bi se veselil, pa se ne more. Namreč, nima h komu domov. Starši so se razšli in internat je postal njegov dom, stanovalci pa njegova družina … Zato je tako rad med njimi in se druži z vsemi. Ob pripovedovanju mu obraz zalijejo solze in pred prijateljem ne more drugače, kot da obraz skrije v dlani …

Prijatelj pristopi k Lovru, ga prijateljsko objame, potreplja in mu pravi: »Pa pojdi z menoj. Mislim, da bodo pri nas doma veseli, če jim predstavim svojega dobrega prijatelja in cimra.«

Gospod Jezus, ko se je Veronika prebila iz množice in ti ponudila kos platna, si v tem kosu začutil in prepoznal vso njeno skrb, naklonjenost in usmiljenje. Prosim te, Gospod, vžigaj v nas duha Veronike, da bomo videli, prepoznali in se odzvali na stisko bližnjega in mu po svojih močeh pomagali.

VII. Padec

Gospod, s hvaležnostjo mislim na tiste trenutke, ko sem na poseben način doživela, kako si me obvaroval greha.

Zrem v križ in poskušam razumeti neskončnost tvoje ljubezni.

VIII. Jok

Za njim je šla velika množica ljudstva, tudi žene, ki so se tolkle po prsih in jokale zaradi njega. Jezus pa se je obrnil k njim in rekel: Hčere jeruzalemske, ne jokajte nad menoj, temveč jokajte nad seboj in nad svojimi otroki!

Srce, ki je mehko, zmore čutiti žalost in jokati. Tudi Frančišek je jokal. Ljubezen ni ljubljena, je govoril. Jezus napoti žene, ki jokajo zaradi njega, k svojim sinovom.

Jezus, prosimo te za milost žalosti bolj zaradi naših lastnih grehov kot zaradi grehov naših bližnjih, za katere bi želeli, da jih spremenimo.

IX. Trpljenje

V mojem življenju je bilo veliko prelomnic, dobrih in slabih. Največje trpljenje je bila huda bolezen mojega moža in izguba. Vsako trpljenje, vsak padec me naredi močnejšo in začnem gledati na svet z drugimi očmi. Včeraj sem spoznala, da ko sem majhna, sem pravzaprav velika.

Hvala ti, Jezus.

X. Nasilje

Zakaj je potrebno nasilje, ki vedno znova rodi nasilje?

Jezus sprejme ponižanje in nasilje s ponižnostjo in vdanostjo. Če bi si ljudje za zgled vzeli Jezusa, bi bilo nasilja zagotovo manj.

Nasilje so tudi besede, besede, ki bolijo in ranijo dušo. So grenke, grenke kot žolč, čeprav bi lahko tudi božale in zdravile. Velikokrat so tudi besede v našem vsakdanjiku medsebojnih odnosov polne žolča, samo da udarijo. Najbolj žalostno pa je dejstvo, da so največkrat namenjene prav ljudem, ki so nam najbližji, zato bi bilo dobro upoštevati Jezusov zgled: Zmagovalec si, ko si poražen!

XI. Odpuščanje

Živimo v času nenehnega hitenja. Pretresajo nas nemiri in žalostijo različna huda dejanja.

Večkrat ne razumemo in nas razžira bolečina v srcu, dokler ne zberemo poguma, da odpustimo in vse izročimo Bogu.

Molimo te, Gospod Jezus Kristus, tukaj in v vseh tvojih cerkvah po vsem svetu, in te hvalimo, ker si s svojim svetim križem svet odrešil.

XII. Poslušnost

Jezus je zaklical z močnim glasom: »Oče, v tvoje roke izročam svojo dušo.« In ko je to izrekel, je izdihnil (Lk 23, 46).

Jezus, gledam te. Oči so zaprte, glava nemočna visi. Tihota. Sedaj sem tiho, sedaj te poslušam, sedaj si te želim slišati. Čakam, da mi kaj prišepneš. Ti pa ves nemočen visiš na križu in molčiš. Jezus, poglej me, ozri se name, tukaj sem ves poslušen. Želim te slišati, želim te poslušati. Zakaj me ne slišiš? Prepozno in zelo mi je žal. Tako je pogostokrat v življenju. Se res poslušamo? Ali res slišimo? Se veselimo slišanega? Sem res razumel besede žene, moža, mame, otrok, staršev, prijateljev, mogoče samo pozdrav mimoidočega? Sem bil dovolj poslušen, da sem slišal?

Vse to, Jezus, se sedaj dogaja meni. Razmišljam o tem, še posebej sedaj, ko si te želim slišati. Porosim, odpusti mi, počutim se zelo samo, zelo nemočno, brez poguma. Res mi je zelo žal za vse tisto, kar nisem hotel slišati, za vse tisto, kar sem preslišal. Za ves tvoj tudi, ki sem ga tako sebično ignoriral. Oprosti, sedaj slišim.

Hvala ti, Gospod, da mi naklanjaš poslušnost in da sem slišan.

XIII. Sočutje

Meč bolečin, ki ga je napovedoval Simeon, je prebodel Marijino dušo … Ona dobro ve, kdo je Jezus, in celostno doživlja dramo našega odrešenja.

Kot Jezus v vrtu Getsemani tudi ona ponavlja: »Da, Oče! Zgodi se!« Njena samota je polna bridkosti, pa tudi vere in upanja. Njen Sin je dotrpel. Bolečina odrešenja je dovršena.

»Naj se mi zgodi po tvoji volji.« Kakšno nadaljevanje imajo nekatere besede za usodo sveta … Marija želi z Bogom (polna Sv. trojice) sodelovati še v njegovem jutrišnjem delu: v Cerkvi.

Tudi apostoli so sami. Njihova samota pa je samota tistih, ki so bili razočarani v dogodkih, ki so jih videli in so razblinili njihove sanje. Pusta, puščavska in žalostna samota. Koliko grenkobe – žalosti!

Marija sprejema Janeza … Z njo je bil pod križem na Kalvariji in slišal: »Žena, glej tvoj sin.«

Marija sprejema izdajalca Petra … Ponovno mu reče: »Ti si Peter skala in na to skalo bom sezidal svojo Cerkev.«

Sprejme tudi druge apostole, ki si domišljajo, kako močni so, a so vsi pobegnili. Drug za drugim se vračajo.

Celo Juda je želela ponovno videti, mu odpustiti ter ga spomniti na toliko in toliko odpuščanj svojega Sina, ki jim je bil priča, in mu reči: »Rad te ima, zate se je žrtvoval.«

Spominja se vsega in potrpežljivo posreduje svoj mir, svoje vero, svoje upanje …

Začenja vlogo »tolažnice«. Tudi nam pravi: »Tistemu, ki mu je več odpustil, ga bolj ljubi.«

XIV. Upanje

Ko se odločimo za skupno pot z izbranim partnerjem, smo polni upanja, da smo stopili na pot, ki bo posejana predvsem z rožicami – v pomenu samo dobro. Vendar v življenju ne gre vse gladko, Bog nam pošlje na pot tudi ovire in nam z reševanjem le-teh pomaga k novi širini, tudi na duhovni ravni.

Če se zavemo težav in jih začnemo zavestno reševati, obstaja upanje, da postavimo v ospredje odnose. Ko odpustimo, postanemo svobodni.

Kakor si mene poslal na svet, sem tudi jaz njih poslal v svet … (Jn 17,18)

Prevedla in priredila Doroteja Emeršič

Navedeni odlomek iz Janezovega evangelija je bil geslo generalnega kapitlja OFS, ki je bil od 4. do 12. novembra lanskega leta v Rimu. Osrednje predavanje na to temo je imel nizozemski srčni kirurg, sicer brat Frančiškovega svetnega reda in narodni predsednik nizozemskega bratstva ***Michael Versteegh****. Ker je bilo njegovo zelo kakovostno predavanje bolj pričevanje kot kaj drugega, je prav, da ga prebere čim širši krog bralcev. Zato smo se odločili, da ga bomo prevedli, delno priredili in objavili v dveh nadaljevanjih.*

Dragi bratje in sestre!

To jutro vas želim pozdraviti s pozdravom, ki nas ga je naučil naš oče Frančišek: Naj vam Gospod da svoj mir!

Osrednja tema letošnjega kapitlja je odlomek iz Janezovega evangelija: *Kakor si mene poslal na svet, sem tudi jaz njih poslal v svet …* (Jn 17,18) Zaradi bojazni, da bi se utegnila ta predstavitev spriditi v prazno naštevanje splošnih dejstev, sem se odločil, da se bom pred to skušnjavo zavaroval s pogledom na to, kako smo poslani, ne, še manj splošno, kako sem jaz, dobesedno, poslan v svet.

Moje poreklo

Rojen in vzgojen sem bil v tradicionalni rimskokatoliški družini in evangelij je bil sestavni del moje mladosti. Besed evangelija otroci nismo srkali le v cerkvi, v šoli in doma; najpomembnejše je bilo, da so ga moji starši živeli. Kdorkoli ju je za kaj prosil, ne glede na njegov status, vero ali karkoli drugega, je vedno prejel pomoč. Nobene prošnje nista zavrnila. Otroci tega nismo jemali kot nekaj samoumevnega. Ko smo bili najstniki, so bile včasih cele nedelje izpolnjene z razpravami o nedeljski Božji besedi ali o duhovnikovi pridigi pri jutranji maši. Ker pa smo bili seveda bistri mladostniki, smo hoteli drug drugega prepričati o svojem stališču z mnogimi citati iz Svetega pisma ali kake druge verodostojne knjige. Nič nenavadnega ni bilo, če je zvečer ležalo na mizi štiri ali pet Biblij. Lahko si mislite, da to ni ostalo brez vpliva na nas, mene, brate in sestro. Skoraj vsi smo si izbrali poklice, v katerih služimo in smo ostali aktivni udje Cerkve. V Cerkvi smo ostali tudi po Drugem vatikanskem koncilu, česar ne bi mogli reči za veliko mladih odraslih v tistem času na Nizozemskem.

Sam sem se zaradi svojih talentov, ročnih spretnosti itd. odločil, da bom postal zdravnik, bolj natančno srčni oz. torakalni kirurg. To pomeni, da vsak dan opravljam operacije srca in pljuč. Trenutno sem eden izmed najbolj izkušenih srčnih kirurgov na Nizozemskem, kar pa ni tako težko, saj sem star že 65 let. Naslednje leto se bom moral upokojiti. Ta moja izkušenost pomeni, da so skoraj vsi kirurški posegi, ki jih opravim, komplicirani primeri s povprečnim delovnim časom 12 ur ali več.

Vidite, to je, na kratko, kako sem bil poslan v svet. In kako sem ravnal z vsem tem, kar sem prejel? Nenazadnje, evangelij pravi: »Komur je bilo veliko dano, od tega se bo veliko zahtevalo« (Lk 12,48).

Moji vsakodnevni opravki

Leta 1983 sem srečal svojo ženo Marianne in sva se poročila. V svojem skopo odmerjenem prostem času sva aktivna člana naše župnijske skupnosti. Marianne kot članica pevskega zbora in liturgične skupine, jaz pa sem član ŽPS in večkrat tudi zaupni svetovalec v primerih spolnih zlorab. Za to delo so se obrnili name pri Združenju katoliških šol v mestu, kjer sem takrat živel.

Leta 1997 sva z Marianne prišla v stik s Frančiškovim svetnim redom na ustanovitvenem srečanju. Dva člana sta naredila zaobljube že pred leti v nekem drugem bratstvu, tu pa so bili še trije na novo zaobljubljeni. Pet članov z zaobljubami je bilo ravno dovolj, da so ustanovili novo bratstvo. Tega srečanja sva se udeležila kot opazovalca. Duhovni asistent je že od vsega začetka izpostavljal, da moramo biti Frančiškovi bratje in sestre v svetu sposobni sami voditi srečanja, saj so to srečanja OFS. Poudarek je bil na naši svetni duhovnosti, duhovni asistent pa je lahko le dodana vrednost. To stališče je okrepilo predanost članov. Bratstvo je postalo goreče in danes šteje 22 bratov in sester.

Z vključitvijo v OFS se je najin že tako skromni prosti čas še skrajšal. Bratstvo ima srečanja vsako prvo soboto v mesecu od 11. do 16. ure. Dve uri nama vzame pot do kraja srečanja in dve nazaj, tako nama mine cela sobota. Vendar sva uspela urediti svoje obveznosti tako, da v dvajsetih letih nisva skoraj nikoli manjkala. Leta 2000 sva naredila zaobljube v OFS, ki jih jemljeva resno. Kadar nameravava kaj kupiti, se vprašava, ali to res potrebujeva in ali bi lahko živela brez tega. Kupujeva reči, ki so zelo kakovostne in jih zato lahko uporabljava več let. Poskušava uporabljati ekološke izdelke itd. Nekoliko sva tudi spremenila dnevni urnik, tako da pred zajtrkom začneva dan z delom jutranje molitve iz dnevne liturgije (psalm, branje iz Svetega pisma in nekaj molitev), da tako posvetiva svoj dan Bogu.

Moje delo

Moj delovni dan v bolnišnici se začne ob 7.30. Večino, najmanj tri ali štiri dni na teden, preživim v operacijski sobi, kjer operiram od 7 do 8 ur, izjemoma celo do 12 ali več ur na dan brez odmora. Večina operacij je na meji mogočega. Naj pojasnim: v naši bolnišnici smo razvili kirurško rekonstrukcijske tehnike srca kot možnost izboljšanja za bolnike v zadnjem stadiju srčnega popuščanja. Ti bolniki bi bili kandidati za presaditev srca, če ne bi bilo pomanjkanja darovanih src. Pomanjkanje src pomeni, da imajo ti bolniki pred seboj le še nekaj mesecev življenja. Lahko si predstavljate, da je vsaka taka operacija zelo tvegana, komplikacije so zelo pogoste in uspešnost je vprašljiva, kar med operativnim posegom predstavlja velik pritisk. Kot kirurg senior vodim skupino desetih ljudi – operaterjev in prispevek vsakega izmed njih je resnično življenjskega pomena. Tudi če kdaj grozi, da bo šlo kaj narobe, ne smemo pokazati napetosti ali slabe volje, ker lahko napeto vzdušje povzroči napake.

Vendar tu govorim samo o stresu, ki ga doživlja kirurška ekipa. Si lahko predstavljate, kolikšen stres je to za bolnika in njegovo družino? Zaradi tega si vzamemo veliko časa za pogovor z bolnikom o kirurških in drugih možnostih, kar je v mnogih primerih pomoč pri sprejemanju dejstva, da se lahko bolniku stanje zelo poslabša. To »pozorno čakanje«, kot ga pogosto imenujemo, lahko zelo dobro vpliva, če je bolnik zmožen ubesediti svoja pričakovanja. Izredno je pomembno, da smo v pogovoru z bolnikom pozorni na najmanjše namige. Ti drobni detajli včasih pojasnijo, katere so bolniku največ vredne stvari v tem obdobju njegovega življenja. Nič nenavadnega ni, če mi tak pogovor vzame uro ali več. Ti bolniki so morda v najbolj ranljivem obdobju svojega življenja, zato imajo pravico, da jim zdravniki posvetimo pozornost, saj so vendar ljudje, ne primeri.

Po celem dnevu operiranja moram isti dan opraviti še veliko reči. Ena izmed njih je diskusija s sodelavci o možnostih kirurških posegov pri drugih bolnikih. Ob mladih sodelavcih, ki se želijo dokazovati, je zelo pomembno, da sem kar najbolj pozoren na dobrobit svojih bolnikov. Poleg tega sem voditelj izobraževalnega programa, s katerim usposabljamo naše študente, ki bodo postali srčni kirurgi. To pomeni, da se veliko pogovarjamo tako v skupinah kot s posamezniki o vidikih kirurškega zdravljenja, pa tudi o etičnih vprašanjih, strokovnih standardih in obnašanju, pravno-medicinskih temah itd. Lahko si mislite, da je že skoraj večer, ko imam čas, da obhodim oddelek in obiščem bolnike, ki okrevajo po operaciji. Ti so

pogosto čustveno zelo vznemirjeni in polni vprašanj, ki so jih pred operacijo potisnili na stran, saj niso vedeli, ali bo bodo preživeli ali ne. Mislim, da bi bilo narobe, če bi se samo sprehodil mimo ali samo pozdravil z »zdravo«, »kako ste« ali postal samo za minuto ob njihovi postelji. Ne, poiščem stol, sedem k bolniku in si vzamem toliko časa, kolikor ga bolnik potrebuje. Ob koncu dneva še pripravim zadeve za naslednji dan. Največkrat potem nimam več moči, da bi se še strokovno izpopolnjeval, čeravno tudi to spada med moje dolžnosti, ker sem član univerzitetnega medicinskega centra. Nisem napisal doktorske dizertacije, ker se mi zdi pomembneje posvetiti čas bolnikom.

Pred leti sem bil izvoljen za predsednika nizozemskega združenja srčnih kirurgov in to nalogo sem izvrševal več kot deset let. Poleg tega sem član več narodnih in mednarodnih odborov, ki nadzorujejo kakovost in strokovnost, ter Evropskega združenja za srčno in žilno kirurgijo (EACTS).

Toliko sem želel povedati o tem, kako opravljam svoj zdravniški poklic, v katerem me navdihuje sv. Frančišek.

O OFS

Kako je z mojo pripadnostjo OFS? Na volilnem kapitlju leta 2002 in nato še leta 2005 sem bil izvoljen za predsednika krajevnega bratstva. Tretjič te naloge nisem mogel več sprejeti, ker sem bil na narodnem volilnem kapitlju leta 2008 in nato še dvakrat izvoljen za narodnega predsednika.

V narodnem svetu si prizadevamo za to, da bi koristno uporabili darove vseh članov. Poskušamo ustvariti boljšo povezanost v narodnem bratstvu s tem, da se narodni svet dvakrat na leto sreča s predsedniki vseh krajevnih bratstev. V časopisu našega reda objavljamo prispevke o aktivnostih narodnega sveta in poskušamo biti prisotni pri vseh zaobljubah v krajevnih bratstvih. Na vsakem volilnem kapitlju krajevnega bratstva, na vsakem bratskem in pastoralnem obisku sta vsaj dva, včasih trije člani narodnega sveta. Okrepili smo odnose z drugimi vejami Frančiškove družine na Nizozemskem. Tega nismo počeli, ker bi imeli naši člani preveč časa. Večina izmed njih usklajuje dejavnosti narodnega sveta z vsakodnevnimi obveznostmi. Na zadnjem volilnem kapitlju smo se prepričali, da naše napore zelo cenijo ne samo bratje in sestre OFS, ampak tudi bratje in sestre prvega in drugega reda.

Počasi končujem osebno stran predstavitve. Če imate slučajno občutek, da sem zelo zadovoljen sam s seboj, dovolite, da takoj popravim ta vtis. Ravno nasprotno, zelo pogosto si ponavljam besede sv. Frančiška, ki jih je izrekel v zadnjem obdobju svojega življenja: »Začnimo torej, bratje, služiti Gospodu Bogu, kajti do sedaj smo storili malo ali nič« (1Celano 103).

Sledi nadaljevanje.

En sam je Kruh, ki celi svet živi:
in eno smo, ki Ga uživamo!
Enak in isti je za vso zemljo,
za mizo eno združil je ljudi.

Nobene, bratje, več razlike ni:
bogat in revež dajeta roko
si v slogi – mlado v svetu in staro –
združiti z vsakim naš se Bog želi!

Približata se – grešnik in svetnik:
kar manjka temu, drugi je – dodal,
saj odpuščanje – krivdo izbrisuje.

Neskončno svet zenačil je Srednik,
kar moti Ga na nas in kar ni prav:
žrtvuje se, da – padle posvečuje!

Zdenka Serajnik

Diakonsko posvečenje patra Vladimirja Rufina

Mariborski nadškof metropolit msgr. Alojzij Cvikl DJ je 2. januarja 2018 v minoritski cerkvi sv. Petra in Pavla na Ptuju v diakona posvetil br. Vladimirja Rufina Predikaka.

Za svoje diakonsko geslo si je br. Vladimir Rufin izbral besede Nejca Zaplotnika: »Kdor najde pot, bo cilj vedno nosil v sebi.«

Nadškof je zbrane in še posebej diakona med svojo homilijo nagovoril z besedami: »Sam Božji Sin je izbral pot služenja, ko ni prišel samo oznanjat evangelij, veselo novico, da se je Božje kraljestvo približalo, ampak je prišel, da se sreča s človekom tam, kjer se človek nahaja v veselju in žalosti, v nesreči in osamljenosti, mu prinese svojo bližino, da človeku prinese Božje usmiljene, dobroto in da mu tudi podeli novo upanje. /…/ Vsak začetek duhovnega poklica je ljubezen, je izvolitev, to je spoznanje, da človeka tako prevzame, da vse drugo stopi na drugo mesto. Vsak, ki se poda za Gospodom, se mora z Njim poistiti, pomeni postati eno z Njim, z Gospodom križanim in vstalim. Z Njim, ki je povzdignjen na križ in nas vse želi pritegniti k sebi. Odločitev je sad naše ljubezni

do Gospoda, kateremu želimo vedno in iskreno služiti, ker nas On ljubi, ker nam podarja vse. /…/ Diakon je posvečen v pomoč škofu in zboru duhovnikom pri službi besede, oltarja in dejavne ljubezni. Diakon kot služabnik oltarja pripravlja darove za daritev svete maše, bolnikom prinaša Gospodovo telo in kri, kot služabnik Božje besede oznanja evangelij, pridiga, poučuje verouk, pripravlja kandidate za sprejem sv. zakramentov.«

Slovesnost je potekala ob priložnosti tradicionalnega srečanja bratov minoritov s svojimi starši in sorodniki. Sv. maši je sledilo skupno druženje s kosilom v refektoriju minoritskega samostana na Ptuju.

Zlata kolajna za zasluge p. Placidu Corteseju

Italijanski predsednik Sergio Mattarella je 8. februarja 2018 minoritom iz bazilike sv. Antona v Padovi vročil posmrtno zlato kolajno za civilne zasluge, ki jo je podelil mučeniškemu patru Placidu Corteseju (Cres, 1907–Trst, 1944), čigar zadnja leta življenja ter trpljenje in smrt so bili tesno povezani s Slovenci.

Italijanski državni poglavar je dopoldne opravil obisk v Padovi in spregovoril ob začetku 796. akademskega leta padovanske univerze. Pred slovesnostjo je na univerzi zasebno sprejel rektorja bazilike sv. Antona, p. Oliviera Svanero in vicerektorja p. Giorgia Laggionija, ki je tudi vicepostulator v postopku za Cortesejevo beatifikacijo. Kolajno je sicer podelil že z odlokom 7. junija lani, vendar se je za to zvedelo pred nedavnim, ko se je pokazala možnost za srečanje med predsednikom in minoriti.

P. Svanera je po srečanju poudaril, da je predsednik v pogovoru dokazal dobro poznavanje življenja in dela p. Corteseja, ki ga je gestapo mučil in ubil na Oberdankovem trgu v Trstu, ker je pomagal slovenskim in hrvaškim internirancem, zavezniškim vojnim ujetnikom, odpornikom in Judom. Na vprašanje, kako je izvedel za lik p. Corteseja, o katerem je Mattarella nepričakovano spregovoril že 25. aprila 2015 na proslavi dneva osvoboditve v Milanu, se je predsednik le nasmehnil. Prijetno presenečen pa je bil, ko sta mu redovnika povedala, da so Cortesejevo spovednico v baziliki sv. Antona pred leti spremenili v dobro obiskano spominsko obeležje.

Razstava detajlov piranske Carpaccieve oltarne pale obeležuje častitljivo 500-letnico nastanka slike

Na križnem hodniku samostana sv. Frančiška v Piranu je bila 1. februarja 2018 otvoritev fotografske razstave detajlov piranske Carpaccieve oltarne pale fotografa Ubalda Trnkoczyja, s katero bratje obeležujejo častitljivo 500-letnico nastanka slike in 700-letnico posvetitve minoritske cerkve sv. Frančiška Asiškega v Piranu.

Sliko Marija na prestolu z Detetom in šestimi svetniki je Vittore Carpaccio ustvaril leta 1518 za minoritsko cerkev sv. Frančiška v Piranu. Zaradi vojne nevarnosti so to umetnino leta 1940 odpeljali v Italijo. Leta 1943 je bila vrnjena samostanu, nato pa so jo zaradi še vedno trajajoče vojne spravili v Padovo. S fotografsko razstavo detajlov slike želi samostan javnosti približati to znamenito podobo, ki je še vedno v Padovi in čaka na dovoljenje za vrnitev.

Na sliki je v ozadju upodobljena vedeta Pirana, Marijo z otrokom pa obkroža šest svetnikov: sv. Ambrož, apostol Peter, sv. Frančišek, sv. Anton Padovanski, sv. Klara in sv. Jurij. Tudi vsi ostali upodobljeni predmeti imajo pomembna sporočila, na primer češnje v Jezusovi roki naznanjajo Jezusovo trpljenje in spominjajo na raj, šopek perunik pomeni vez med nebom in zemljo, je simbol večnega življenja … Sliko so Pirančani naročili ob 200-letnici posvetitve cerkve.

Odpuščanje je darilo samemu sebi

Pripravila Milena in Zvonimir Pintarič

Pridni čistijo svojo sobo, pogumni pa tudi sobico svojega srca.

Dragi otroci!

Ste se že lotili kakšne postne vaje? Gotovo ste o tem že marsikaj slišali od svojih staršev, pa kateheta, pa duhovnika pri sveti maši. Danes bomo začeli postno vajo, ki jo vi, dragi otroci, poznate in jo redno opravljate. Vas zanima, kaj delate dobro, več kot odlično?

ODPUŠČATE. Vi ste mojstri za odpuščanje. Znate tako rekoč takoj odpustiti, ko vas drugi človek prizadene ali vam zada bolečino.

Premisli in zapiši, kako se počutiš, ko te drugi – tvoj bližnji – prizadene: _____

_____

Zavedate se, da vam slabi odzivi, kot so zamera, iskanje krivca, obsojanje, kujanje ipd., zvežejo vse možnosti, vas naredijo še bolj žalostne, še bolj same, še bolj nesrečne. **Zato se oklenete vsake priložnosti za odpuščanje** in v tem ste zgled vsakemu odraslemu človeku. Mi, odrasli, pogosto pozabimo odpuščati. Zato želim, da čim dlje ostanete otroci v odpuščanju. Odrasli pa odprite svoje srce za odpuščanje kakor otroci in ohranjajte otroka v svojem srcu.

Pokazali bomo, kako lepo je odpuščanje in kako veliko darilo je sebi in bližnjemu. **Kadar odpustimo, odpremo možnosti za nov začetek, za lepšo igro, za večje veselje, za močnejšo povezanost med prijatelji in v družini.**

Povabim vas, da dokončate spodnje povedi.

Ko odpustim bratu, bova skupaj _____

_____

Ko odpustim sestri, bova skupaj _____

_____

Ko odpustim prijatelju, potem skupaj _____

_____

Ko odpustim sošolcu, bova skupaj _____

_____

Ko odpustim mamici, potem skupaj _____

_____

Ko odpustim atiju, bova skupaj _____

_____

Odpuščanje je podobno čiščenju (to pa je ta prava 1. postna vaja, za marsikoga najtežja). V postnem času čistimo stanovanje, naš dom. A očistiti je treba svojo notranjost. Vse, kar doživimo, se pospravi v naše srce (to je naš notranji svet). Včasih nekatere stvari shranjujemo, ker nam veliko pomenijo. Ravno tako v svoje srce shranimo dragocene doživljaje, dogodke, besede in misli. Včasih pa tam ostanejo slabe stvari, ki nas spomnijo na slabe občutke, nas težijo in ovirajo. Pridni redno čistijo svojo sobo ter odstranjujejo umazanijo in navlako. Pogumni pa se lotijo še sobice svojega srca. Tudi v srcu se lahko naberejo »odvečne stvari« in »umazanija«. Pa jih nekaj spoznajmo.

Zamera pomeni, da se stalno spominjam hudega, ki mi ga je nekdo storil ali kaj takšnega rekel.

Jeza, ki raste v srcu, povzroči, da postanemo divji, slabe volje in preobčutljivi na besedo drugega.

Kujanje je odmikanje, ko se nočem niti pogovarjati niti pogledati; skrijem se in nekaj »kuham« v sebi.

Krivda v srcu je kakor puščica, ki jo ustrelim v drugega, ko ga krivim za svoj odziv, svoje ravnanje in vedenje.

Obsojamo, ko sodimo drugega in je v naših očeh slab, hudoben …

Vse te in mnoge druge slabe stvari nam vzamejo moč, veselje, mir in pogum.

Torej, pogumni čistijo tudi sobico svojega srca. Le kako?

Zelo preprosto: prisluhnejo, kaj čutijo, in dovolijo, da srce zajoče … pa dovolijo, da Jezus obriše njihove solze; začutijo, da srce trepeta … in dovolijo, da jih Jezus objame; začutijo, da srce trpi in sprejmejo odpuščanje, ki ga podarja Gospod … in spet raste veselje.

Prisluhnimo Jezusu (pri sveti maši, ko beremo Sveto pismo ali ko se z Njim pogovarjamo v molitvi). **Z NJEGOVO POMOČJO LAHKO NAJBOLJE OČISTIMO SOBICO SVOJEGA SRCA.** Jezus je doživel veliko hudega, krivice in bolečine in je vse izročil Bogu Očetu, odpustil in se zahvaljeval.

Prosimo Jezusa, naj nam v tem postnem času pomaga čistiti (1. postna vaja) in rasti v odpuščanju (2. postna vaja) v srcu.

P.s. Prva postna vaja je čiščenje svoje sobe.
Druga postna vaja je čiščenje svojega srca.

Imaš dve sobi. Ena je pospravljena, druga ne. Najdi razlike med njima.

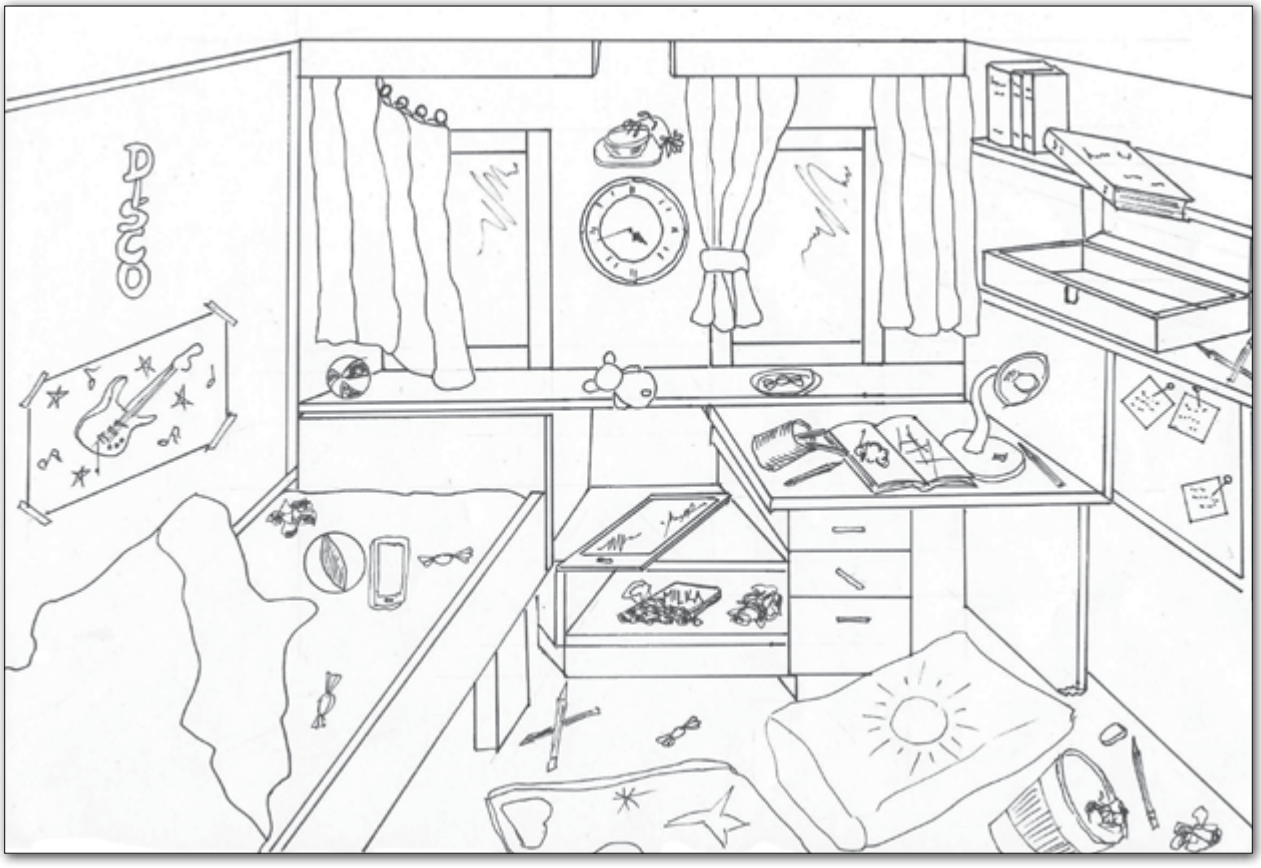

Romanje v Rim in Vatikan ob »Ad limina«

P. Martin Gašparič

V dneh od 26. 2. do 3. 3. 2018 je potekalo romanje slovenskih škofov in vernikov v sveto mesto Rim in Vatikan. Romanje je bilo ob priložnosti službenega obiska škofov pri papežu, tako imenovanem »Ad limina apostolorum«. Gre za dolžnost, ki je naložena škofom osebno, namreč, da obiščejo grobove apostolov Petra in Pavla ter se predstavijo rimskemu papežu, kar je izraz spoštovanja in škofovskega bratstva, dokaz vdanosti in pokorščine ter hvaležnosti apostolskemu sedežu za pomoč pri vodenju krajevne Cerkve. Ta dolžnost izhaja iz davnega običaja katoliške Cerkve, ki ga je v današnji obliki z odlokom določil papež Pij X. (31. decembra 1909).

Verniki smo se škofom pridružili 1. marca. V organizaciji agencije Aritours nas je romalo 77, med temi 7 duhovnikov; nekateri pa so poromali v lastni režiji. Potovanje v sveto mesto je nekoliko oteževalo sneženje, posebej na apeninskem območju, zaradi česar smo prispeli na cilj s precejšnjim časovnim zamikom. Za nas, ki smo se podali na pot s pobeljenih slovenskih hribov in poljan, sneg ni bil presenečenje. Močno pa je presenetil Rimljane; našim škofom je prvi dan obiska celo spremenil načrte. Zaradi časovne stiske je bil ob prihodu v Rim obisk bazilike sv. Pavla izven obzidja, ene izmed štirih patriarhalnih bazilik v Rimu, le za pokušino, kajti ob 18.30 baziliko zaprejo. Da kljub vsemu prvi dan romanja ne bi ostali brez svete maše, smo se zatekli v bližnji minoritski kolegij Seraficum, kjer so nas naši bratje prijazno sprejeli in omogočili obhajanje svete maše. Bratom minoritom iskreni boglonaj.

Po nekoliko krajši noči v hotelu Palacavicchi blizu letališča Ciampino smo drugi dan našega romanja začeli s sveto mašo v Lateranski baziliki, in sicer skupaj z našimi škofi, ki so nas bili zelo veseli. Mašo je vodil nadškof msgr. Stanislav Zore, predsednik SŠK. Obisk »Ad limina« ter življenje (slovenske) Cerkve je zanimivo pojasnil in utemeljil s sv. Frančiškom Asiškim. Ob tem je dejal: »Naj bom v tem razmišljanju še nekoliko oseben. O povezanosti s svetim očetom in o življenjsko pomembni edinosti Cerkve nam govori tudi dogodek, ki se je na tem kraju zgodil v začetku trinajstega stoletja. Takrat je Francesco Bernardone začutil Kristusovo besedo, ki ga je vabila, naj popravi njegovo Cerkev. V Oporoki, ki je njegovo najbolj osebno besedilo, pravi: 'Ko mi je Gospod dal brate, mi ni nihče pokazal, kaj moram storiti. Toda sam Najvišji mi je razodel, da moram živeti po vzoru svetega evangelija. In jaz sem dal na kratko in preprosto zapisati in gospod papež mi je potrdil' (FOp, 14–15). Čeprav je od Boga slišal, kaj naj naredi, je šel sporočilo preverit h

gospodu papežu in po papeževi potrditvi začel pravo prenovo Cerkve.

Kako pomembno in potrebno bi bilo, da bi se tudi danes vsi tisti, ki čutijo, da so poklicani k prenovi Cerkve, odpovedali zgolj kritiziranju in etiketiranju, zaznamovanju in izključevanju in bi po Frančiškovem zgledu svojo poklicanost ponižno preverjali v Cerkvi in s Cerkvijo. Samo iz tega namreč raste edinost in samo edinost more roditi sad prenove – prenove v naših krajevnih Cerkvah in prenove v celotni Cerkvi.«

Po maši je sledil ogled nekaterih najpomembnejših rimskih znamenitosti pod vodstvom strokovnega vodnika g. Tadeja Jakopiča. Najprej seveda sv. Janez v Lateranu, »svete stopnice« ter bazilika Marije Velike, imenovana tudi Marija Snežna. Dopoldanske plohe je pregnalo sonce, zaradi česar je bil ogled antičnega Rima (Kapitol, Forumi, Kolosej …) do Beneškega trga res doživet. Po odmoru in okrepčilu je sledil še ogled Fontane di Trevi, Španskega trga, cerkve sv. Ignacija in Panteona.

Vrhunec romanja in posebno doživetje je bil tretji dan, obisk Vatikana, posebej bazilike sv. Petra, v katero smo lahko prišli le skozi strogi rentgen (kakor predhodno tudi v druge večje bazilike). Ob 9.30 smo se zbrali k zahvalni maši za »Ad limina«, ki ji je predsedoval kardinal Franc Rode. Slovenski škofje, duhovniki in bogoslovci (romarji in rimski) ter vsi verniki, med njimi tudi veleposlanik pri Svetem sedežu, Tomaž Kunstelj z ženo, smo bil pri tej slovesnosti katoliška Slovenija v malem. V mogočnem svetišču ob čudovitem zvoku orgel je molitev in pesem izzvenela kot velika hvalnica Bogu Najvišjemu, izlita v gorečo prošnjo za ohranitev vere v slovenskem narodu. V zgodnjih popoldanskih urah smo se poslovili od Rima in se vrnili na domače zasnežene poljane prav tako v zgodnjem nedeljskem jutru. Bogu hvala za sicer kratko, a bogato romanje.

Četrti slovenski »Ad limina apostolorum« (po desetih letih) ima poseben pomen tudi za ptujskogorsko baziliko. Škofje so namreč izbrali za darilo papežu Frančišku relief Marije Zavetnice s plaščem. Pri izdelavi reliefa (pomanjšana kopija 60 x 84 cm) sta moči združila akademski slikar Vojko Pogačar s tiskom podobe 3 D ter akademski kipar Viktor Gojkovič, ki je izdelek sfinaliziral, ter odlično izvedel polihromacijo (poslikavo). Gre za doslej edini primer kopije reliefa ptujskogorske Marije Zavetnice. Mizar Franci Cep je za prenos reliefa izdelal kakovostno embalažo iz domačega oreha.

Četrti dan obiska so škofje papežu izročili to dragoceno darilo. Nadškof Alojzij Cvikl, ki je papežu predstavil podobo Marije Zavetnice, je ob tem povedal: »Ko je papež zagledal to darilo, se je prav raznežil. Tako všeč mu je bila podoba Marijina podoba. Pobožal jo je.« Podrobneje je želel vedeti, kdo so osebe pod plaščem in ali je tudi papež. Nadškof je pojasnil, da je (bil) tudi papež, vendar v času protestantov na Ptujski Gori so mu le-ti vzeli tiaro. In papež se je pošalil: »Prej ali slej bi jo izgubil.« Dodaten razlog veselja za papeža Frančiška je bil tudi podatek, da so bili redovniki jezuiti skorja 200 let varuhi tega svetišča in mogočne Marijine podobe. Ponosni smo, da ima ptujskogorska Marija Zavetnica odslej svoj dom tudi v papeževi hiši.

NEKDO

Nekdo je žaljen,
nekdo je sam,
nekdo trpi,
nekdo želi, pa ne more,
nekdo se bori, pa izgublja.

To uro,
to minuto,
ta hip si potreben,
da vztrajaš
na fronti ljubezni,
pokončen, močan,
ker Nekdo razdan je za tebe.

Nataša Ahčin

ROMANJE V ASSISI

Od 15. do 20. julija 2018

Družine in drugi prijatelji sv. Frančiška, poromali bomo v kraje, ki jih je svetnik zaznamoval s svojo navzočnostjo. Po njegovih stopinjah bomo odkrivali duha, ki po 800 letih še vedno živi. V šotorih pod asiškim nebom, v preprostosti in bratskem sožitju ter v stiku z Božjim stvarstvom bomo poskušali začutiti čudovitost pristnočloveškega ... Skratka, idealna kraj in čas, da prisluhnemo sebi ter odpremo srce Božjemu »dotiku« po sv. Frančišku in sv. Klari. Program bo za odrasle in otroke.

Voditelja: ***p. Danilo Holc in p. Damjan Tikvič***

Predvidena cena:
- odrasli 160 €
- otroci od 9 do 15 let 120 €
- otroci od 3 do 9 let 90 €
- otroci do 3. leta – brezplačno

Prijave sprejema p. Danilo Holc.

Obiskali bomo kraje, ki jih je sv. Frančišek zaznamoval s svojo navzočnostjo. Po njegovih stopinjah bomo odkrivali duha, ki po 800 letih še vedno živi. V šotorih pod asiškim nebom, v preprostosti in bratskem sožitju ter v stiku z Božjim stvarstvom bomo poskušali začutiti čudovitost pristnočloveškega ... Prav tako bomo ob razmišljanjih, branju Božje besede, molitvi, skupnem bogoslužju, pogovorih, smehu in petju ob kitari pod asiškimi zvezdicami izkušali resnično veselje. Skratka, idealna kraj in čas, da v tednu dni prisluhnemo sebi ter odpremo srce Božjemu »dotiku« po sv. Frančišku in sv. Klari.

Voditelji: ***p. Danilo Holc, p. Damjan Tikvič, p. Janez Ferlež, p. Andrej Sotler***

Cena romanja: 150 €

Prijave sprejema p. Danilo Holc.

p. Danilo Holc, tel.: 031 443 200; e-naslov: *danilo.holc@rkc.si*
p. Damjan Tikvič, tel.: 031 834 720; e-naslov: *damjan.tikvic@rkc.si*
p. Janez Ferlež, tel.: 031 521 883; e-naslov: *janez.ferlez@rkc.si*
p. Andrej Sotler, tel.: 041 712 699; e-naslov: *andrej.sotler@rkc.si*

14. MARIJAFEST

Vabilo

V soboto, 12. maja 2018, ob 17. uri bralce revije Med nami ter vse ljudi dobre volje z veseljem vabimo na starodavno Ptujsko Goro na 14. MARIJAFEST.

Od zadnjega, lanskega Marijafesta na Ptujski Gori, lani, 13. maja, – bil je v znamenju 100. obletnice prikazovanj fatimske Marije – je Marija Zavetnica široko razpela svoj zavetni plašč: septembra nad Španijo, ko je v romarskem središču Torreciudad dobila svoj »drugi dom« med zbirko številnih Marijinih podob s širnega sveta, 1. marca letos pa še v papeževo hišo. V svoj dom jo je sprejel rimski škof, papež Frančišek – v dar je namreč prejel pomanjšano kopijo reliefa Marije Zavetnice.

Svojevrstni Marijin »podvig« je dodaten razlog, da Marijafest vztrajno nadaljuje svoje poslanstvo – širiti Božjo in Marijino slavo. Glasbeni ustvarjalci in častilci Marije Zavetnice so se že odzvali povabilu in napovedali sodelovanje.

Med nastopajočimi bodo glasbeniki različnih starosti, tudi generacije znotraj družin, ki prek pesmi skrbijo za ohranitev vere »iz roda v rod«.

Z nami bodo:

- Skupina Alfa in omega (tudi v slavilnem delu)
- Antonio Tkalec
- Skupina Juventus Corde
- Skupina Spes
- Dragutin Hrastovič
- Skupina BiBend
- Veronika Jambrek
- Skupina Študijski krožek Luš'ni
- Fra. Miroslav Petrac
- Družina Ivančič
- OPZ Ptujska Gora

Prisrčno dobrodošli pod Marijin plašč!

p. Martin Gašparič

PRIDI IN POGLEJ

Predzadnji teden meseca avgusta – od 19. do 24. avgusta 2018 – bo romarski dom v Olimju tudi letos odprl vrata fantom, ki bi radi podrobneje spoznali redovno življenje minoritov – manjših bratov sv. Frančiška.

Mnogi fantje in samski možje srednjih let čutite veselje do duhovnega poklica – duhovnika ali redovnega brata, vendar se vam zdi ta življenjska pot pretežka, cilj pa izgleda nedosegljiv. Vendar ni tako. Treba je imeti le nekaj poguma in zaupanja v Božjo pomoč.

To malo lučko, ki gori v vaših srcih, bi radi bratje minoriti spremenili v jasno luč, v kateri boste spoznali, da je življenje z Bogom lepo in srečno.

Z nami boste živeli, delali in molili.

Prijave:

gsm: 031 242 675 (p. Ernest)

e-naslov: ernest.benko@rkc.si

S KOLESOM OD SAMOSTANA DO SAMOSTANA

od 27. do 30. avgusta 2018

Obiskali bomo nekaj samostanov in Marijine romarske cerkve, ki jih vodimo bratje minoriti. Pot nas bo vodila od Olimja prek Ptujske Gore, Haloz, Ptuja vse do Turnišča v Prekmurju. Seznanjali se bomo z življenjem bratov minoritov, sodelovali pri njihovi skupni molitvi, spoznavali prelepe konce naše čudovite domovine …

Na poti se nam lahko s kolesom pridružite kjerkoli in nas lahko kadarkoli zapustite. Ob prijavi nas seznanite.

Na dan bomo prevozili pribl. 80 km.

Prijave in informacije:

p. Damjan Tikvič
gsm: 031 834 720
e-naslov: damjan.tikvic@rkc.si

ODMIK ZA ŠTUDENTE

od 21. do 23. septembra 2018

Pred začetkom novega študijskega leta te vabimo na duhovno pripravo za novo študijsko leto.

Odmik se bo odvijal od 21. do 23. septembra 2018 v domu duhovnih vaj minoritskega samostana Sveta Trojica v Halozah, po Haloški planinski poti, v Marijinem romarskem svetišču na Ptujski Gori …

Namenjeno vsem študentom.

Prijave in informacije:

p. Damjan Tikvič
gsm: 031 834 720
e-naslov: damjan.tikvic@rkc.si

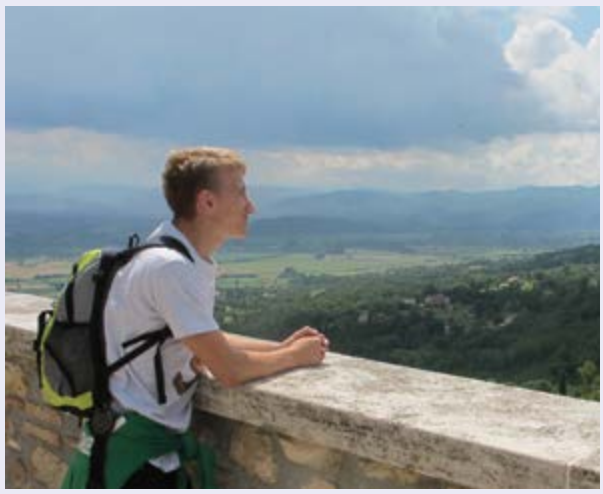

Trkamo na vaše dobrotno srce, da nas tisti, ki želite, materialno podprete. Revija ostaja še naprej v osnovi brezplačna in denar ne sme biti razlog, da bi revijo odjavili, če si jo resnično želite. Veseli smo namreč, da lahko prinašamo v vaše domove duhovne spodbude, besede miru ali tolažbe ter Božji blagoslov. Tudi če nas materialno ne boste mogli podpreti, vas prosimo za podporo vsaj z molitvijo, ki je neprecenljiva.
Nekateri oddajate svoj prostovoljni dar kateremu od naših bratov minoritov osebno in ga lahko še naprej. Drugi pa sprašujete za številko računa, zato jo objavljamo:

TRR: **SI56 0420 2000 3336 155**

Slovenska minoritska provinca, Minoritski trg 1, 2250 Ptuj.
Pripis: **Prispevek za revijo Med nami** – Duh Assisija in Brezmadežna.

Za vsak vaš najmanjši dar se vam že vnaprej najlepše zahvaljujemo. Mir in dobro.

Glavni urednik p. Danilo Holc

Usmiljenje

Nikogar ne bova izgubila.
Obzirno, nežno
bova vstopila k ljudem
skozi špranje ljubezni,
skozi dobroto, čakanja
in dejanja veselja.

Nobene kaplje dragocene Krvi
ne bova razlila po podu pogubljenja,
le z odrešenja koraki
poiščeva slepe, bolne,
vpete v verige.

Ko prideva k njim,
iz odpuščanja spleteva
kite življenja.
Potlej spet najdejo pot
do slavljenja in vere.

Nataša Ahčin

Pustimo se objeti Božjemu usmiljenju,
naj nas ganeta in prevzameta Njegovo odpuščanje in mir.
Molimo drug za drugega, da bi zmogli odpreti srce velikonočni milosti.
Veselo vzpenjanje v vstajenjski Jeruzalem.

Uredniški odbor

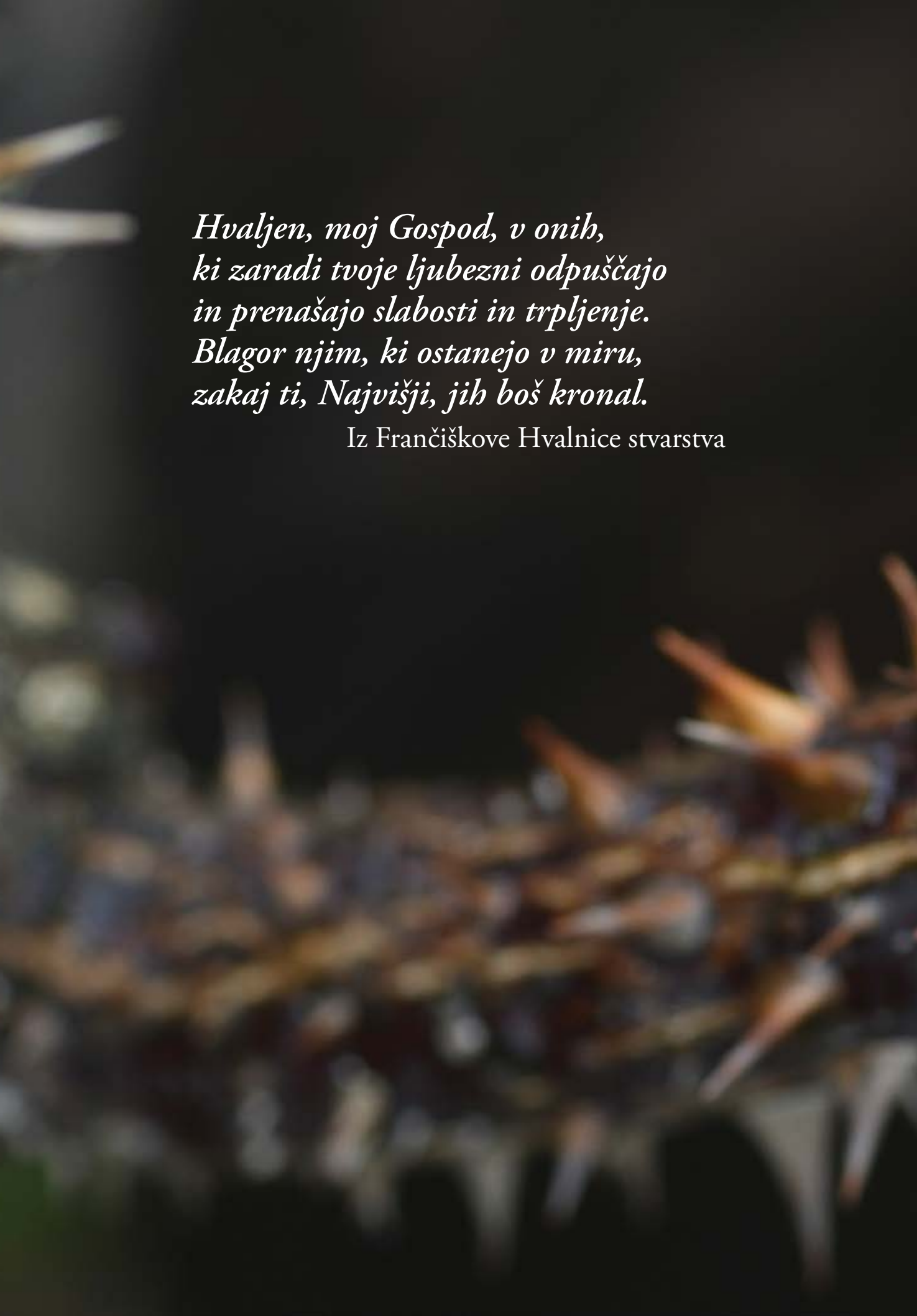

Hvaljen, moj Gospod, v onih,
ki zaradi tvoje ljubezni odpuščajo
in prenašajo slabosti in trpljenje.
Blagor njim, ki ostanejo v miru,
zakaj ti, Najvišji, jih boš kronal.

Iz Frančiškove Hvalnice stvarstva